

Reader niveau 3/4

Landstede Loopbaan Burgerschap

Gemaakt door: Fleur Eemsing in samenwerking met docenten van Landstede Harderwijk

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	4
<i>Wat is het vak Landstede Loopbaan Burgerschap</i>	4
Landstede Loopbaan Burgerschap als attitude	4
Wat zegt de literatuur	4
<i>Loskoppeling LLB en Coaching</i>	6
<i>Beschrijving van het vak LLB</i>	6
Leerdoelen	8
<i>Werkvormen</i>	10
Niveau 3/4	10
Benodigdheden	10
<i>Jaarplanners</i>	11
Jaarplanner niveau 3/4	11
Examenbundel	12
Leerwerkplannen	13
LWP De Start 2019-2020	13
<i>Kerntaak 1 Leren en Loopbaan</i>	14
Werkprocessen	14
<i>Kerntaak 2 De politiek-juridische dimensie</i>	15
Werkprocessen	15
<i>Kerntaak 3 De economische dimensie</i>	17
Werkprocessen	17
<i>Kerntaak 4 De sociaal-maatschappelijke dimensie</i>	20
Werkprocessen	20
<i>Kerntaak 5 De dimensie vitaal burgerschap</i>	21
Werkprocessen	21
Werkprocessen	22
LWP Politiek	24
<i>Opdracht 1: Wat is een democratie</i>	25
<i>Opdracht 1B: Jouw mening</i>	25
<i>Opdracht 2: Kenmerken van een democratie</i>	28
<i>Opdracht 3: De gemeentepolitiek</i>	29
<i>Beoordeling: LWP politiek</i>	29
LWP Juridische dimensie	30
<i>Opdracht 1: Jouw partij</i>	30
<i>Opdracht 2A: Normen en waarden in de samenleving</i>	30
<i>Opdracht 2B Normen en waarden in de samenleving</i>	31
<i>Opdracht 3: Mensenrechten in Europa</i>	31
<i>Opdracht 4: Presentatie van jouw partij</i>	32
<i>Opdracht 5A: De verkiezingen</i>	32
<i>Opdracht 5B: De verkiezingen</i>	33
<i>Beoordeling: LWP Juridische dimensie</i>	34
LWP Economische dimensie	35
<i>Opdracht 1. Je eigen winkel</i>	35
<i>Opdracht 2. Missie en Visie</i>	35
<i>Opdracht 3A. SWOT-Analyse</i>	36
<i>Opdracht 3B. SWOT-analyse</i>	37
<i>Opdracht 4. Moodboard</i>	37
<i>Opdracht 5. Macro-omgeving</i>	38

<i>Opdracht 6. Ondernemerschap test</i>	40
<i>Beoordeling: LWP economische dimensie</i>	41
LWP Maatschappelijke dimensie	42
<i>Opdracht 1. Welkom</i>	42
<i>Opdracht 2. Omgangsnormen</i>	42
<i>Opdracht 3. Omgaan met lastige situaties</i>	43
<i>Zet de filmpjes op de site op een nieuwe pagina.</i>	43
<i>Opdracht 4. Subculturen</i>	43
<i>Opdracht 6. Grondrechten en plichten in Nederland</i>	44
<i>Opdracht 7. Ethisch handelen</i>	45
<i>Beoordeling: LWP Maatschappelijke dimensie</i>	46
LWP Vitaal burgerschap	47
<i>Opdracht 1: Voeding keuzes</i>	48
<i>Opdracht 1A: Voeding keuzes</i>	49
<i>Opdracht 1B: Voeding keuzes</i>	50
<i>Opdracht 2: Sport</i>	51
<i>Opdracht 2A: Sport</i>	51
<i>Opdracht 3: Verslavingen</i>	53
<i>Opdracht 3A: Verslavingen</i>	53
<i>Opdracht 3B: Verslavingen</i>	54
<i>Opdracht 3C: Verslavingen</i>	55
<i>Opdracht 4A: Leren nee zeggen</i>	56
<i>Opdracht 4B: Paarse vrijdag</i>	57
<i>Opdracht 4C: Ik val op...</i>	57
<i>Opdracht 5: Gezondheid en economie</i>	58
<i>Opdracht 5A: Gezondheid en economie</i>	59
<i>Opdracht 5B: Gezondheid en economie</i>	60
<i>Beoordeling: LWP vitaal burgerschap</i>	62
LWP Zingeving ethiek en dialoog	63
<i>Opdracht 1. Moreel oordeel</i>	63
<i>Opdracht 2A. Ethische dilemma's</i>	64
<i>Opdracht 2B. Ethische dilemma's</i>	65
<i>Opdracht 4: Presentatie</i>	68
<i>Opdracht 5: Dilemma op dinsdag</i>	69
<i>Beoordeling LWP: Zingeving ethiek en dialoog</i>	70
LWP De mijlpaal	71
<i>Inleiding</i>	72
<i>1.0 Het LLB-portfolio</i>	73
<i>1.1 Wat is een LLB-portfolio?</i>	73
<i>1.2 Waarom stel je een portfolio samen?</i>	73
<i>1.3. De thema's van Landstede Loopbaan Burgerschap</i>	73
<i>1.4 Hoe stel je een portfolio samen?</i>	73
<i>1.5 Begeleiding van jouw portfolio</i>	73
<i>1.6 Hoe wordt het portfolio beoordeeld?</i>	74
<i>2.0 Ontwikkeling</i>	74
<i>2.1 Vragen trajectlijn 1: leren en loopbaan</i>	74
<i>2.2 Vragen trajectlijnen 2 tot en met 6</i>	77
Bijlages	78
<i>Bijlage 1: Lege schijf van 5</i>	78
<i>Bijlage 2: Artikel RTL Nieuws</i>	79
<i>Bijlage 3: Het Stembiljet</i>	81
<i>Bijlage 4: Beoordeling LLB</i>	82

Inleiding

Wat is het vak Landstede Loopbaan Burgerschap

Landstede Loopbaan Burgerschap als attitude

Het vak Landstede Loopbaan Burgerschap of kort gezegd burgerschap gaat over de positie van de student binnen de maatschappij. Burgerschap kan worden gezien als een attitude. Je bent eigenlijk de hele dag bezig met burgerschap. Tijdens de lessen van LLB wordt stilgestaan bij de belevingswereld van de student met de vraag; 'Wat betekent het nou voor jou?'. Het kan in deze vraag elk onderwerp bevatten wat tijdens de lessen burgerschap aanbod komt.

Als burgerschap wordt gezien als attitude betekent dit ook wat voor de cultuur binnen het klaslokaal.

Wat zegt de literatuur

Burgerschap staat hoog op de agenda van de overheid. In een interview in De Standaard wordt er ingegaan op het onderwerp Burgerschap (Coolseveline Vergouwen, 2018). In het interview zijn R. Verdyck en S. Gellens aan het woord (Coolseveline Vergouwen, 2018).

Zij stellen dat studenten in het MBO elkaar niet te hoeven tolereren maar moeten leren samenleven. Burgerschap moet volgens hen deel uitmaken van de schoolcultuur.

Verdyck en Gellens willen hun leerlingen tot burgers maken aan de hand van drie competenties:

Filosofen: leerlingen leren zelfstandig en kritisch nadenken en krijgen inlevingsvermogen bijgebracht.

Vormen van waarden: hierbij wordt eerlijkheid, openheid, respect, engagement, betrokkenheid en positief kritisch denken centraal gesteld.

Duurzaam leven (Coolseveline Vergouwen, 2018).

R. Verdyck en S. Gellens stellen dat de noodzaak om van burgerschap een breed gedragen schoolcultuur te maken komt voort uit de gedachte dat burgerschap niet het afval puntje moet zijn. Burgerschap moet een hoger beheersingsniveau aanbieden van competenties die elders ook al aan bod komen (Coolseveline Vergouwen, 2018).

Ook de overheid heeft over de invulling van het vak burgerschap veel te zeggen in hun rapport van 2017: Burgerschap agenda 2017-2019, zetten zij een impuls neer voor het MBO onderwijs (Heerst & Bussemaker, 2017).

In het rapport van Heerst & Bussemaker (2017), stellen dat de wettelijke eisen aan het vak burgerschap bestaat uit vier dimensies. Dit betekent dat de dimensies die Landstede Harderwijk aanhoudt er meer zijn dan de vier die de overheid stelt.

Landstede Harderwijk onderscheidt de volgende zes dimensies:

Loopbaan

Politiek/Juridische dimensie

Economische dimensie

Sociaal maatschappelijke dimensie

Vitaal burgerschap

Zingeving ethiek en dialoog (Landstede Harderwijk, 2018).

In het rapport van Heerst & Bussemaker (2017), worden de volgende vier dimensies genoemd:

Politiek/juridisch

Economisch

Sociaal maatschappelijk

Vitaal burgerschap (Heerst & Bussemaker, 2017).

Te zien is dus dat Landstede Harderwijk voor twee extra dimensies gekozen heeft. Als er wordt gekeken naar de uitwerking van de vier dimensies die door van Heerst & Bussemaker (2017), wordt gemaakt dan is er veel overlap tussen uitwerking van de dimensies die Landstede Harderwijk maakt.

De dimensies:

Politiek-Juridisch:

Er moet volgens van Heerst & Bussemaker (2017), ruimte zijn voor onze basis vaardigheden. Verder stellen zij dat er ruimte moet zijn voor het functioneren van de parlementaire democratie (eerste en tweede kamer, rechtstaat en rechtssysteem). Onder de politiek-juridische dimensie valt ook volgens Heerst & Bussemaker (2017), seksualiteit, seksten en polarisering.

Landstede Harderwijk (2018), maakt hier een onderscheid in en vindt dat seksualiteit, seksten en polarisering een eigen platform moeten hebben en heeft daar dus een eigen dimensie aangehangen, de sociaal maatschappelijke dimensie (Landstede Harderwijk, 2018).

Economische dimensie:

Heerst & Bussemaker (2017), scharen de volgende onderwerpen onder deze dimensie: arbeidsgemeenschap, arbeidsproces en consumenten.

Landstede Harderwijk (2018), voegt hier het volgende aan toe:

Bedrijfsprocessen, professionele houding, branche- en vakorganisaties, inzicht over de verzorgingsstaat, budgetteren en duurzaamheid (Landstede Harderwijk, 2018).

Sociaal-maatschappelijke dimensie:

In de sociaal maatschappelijke dimensie worden de volgende onderwerpen naar voren gebracht door Heerst & Bussemaker (2017): actieve deelname aan de

maatschappij en het accepteren van verschillende culturen. Verder vinden Heerst & Bussemaker (2017), dat er ruimte moet zijn aan het bezoeken van musea in deze dimensie.

Landstede Harderwijk ligt op een lijn met Heerst & Bussemaker (2017). Echter vinden zij dat er meer ruimte moet zijn voor integer handelen.

Vitaal burgerschap:

Van Heerst & Bussemaker (2017), zitten ook op een lijn met Landstede Harderwijk over deze dimensie. Dit gaat dan vooral over risico gedrag, denk hierbij aan het gebruik van Drugs, alcohol en roken. Ook moet er ruimte zijn voor de eigen vitaliteit.

Loskoppeling LLB en Coaching

Door de manier waarop het vak Landstede Loopbaan Burgerschap (LLB) op dit moment wordt gegeven, is er veel overkoepeling met het vak Coaching. Hierom is gekozen voor een loskoppeling van de overkoepelende onderdelen tussen LLB en coaching.

Alles wat te maken heeft met loopbaan wordt onder de coach geschaard. Dit wordt gedaan omdat de coach de student begeleidt tijdens de stage, om meer invulling te geven aan het vak coaching en om de student beter te kunnen begeleiden.

Deze reader moet niet worden gezien als een in steen gebeiteld geheel. Het is een leidraad, waarbij de docent de keuze heeft om de reader volledig te volgen of om te kiezen voor elementen aan te passen of er volledig uit te halen. Als de reader volledig wordt gevolgd is er een lijn te zien binnen de opdrachten. Zo zijn de politieke dimensie en de juridische dimensie aan elkaar verbonden.

Afwijkend van wat gebruikelijk is in Landstede groep, is er gekozen om van de politiek-juridische dimensie twee verschillende LWP'S van te maken. Dit om het overzicht te behouden. Daarnaast heeft de LWP politiek een internationaal karakter, en de LWP juridische dimensie een nationaal karakter. Om niet alleen een lage instap te hebben in de dimensies maar ook om er voor te zorgen dat de studenten het grotere geheel zullen gaan zien binnen de politiek juridische dimensie.

Beschrijving van het vak LLB

LLB is onderverdeeld in kerntaak 1 tot en met 6:

Kerntaak 1: Loopbaan: gaat vallen onder het vak coaching.

Landstede Loopbaan Burgerschap

Kerntaak 2 De politiek-juridische dimensie

De bereidheid en het vermogen om deel te nemen aan de politieke besluitvorming. Participatie in formele zin en meer (inter-)actieve vormen van betrokkenheid bij besluitvorming op verschillende politieke niveaus. Maar ook andere, actuele vormen van politieke participatie zoals duurzaamheid, veiligheid, internationalisering, ondernemerschap, interculturaliteit en levensbeschouwing.

	Nr.	werkproces
De politiek juridische dimensie	2.1	De student heeft inzicht in de onderwerpen die voor hem van belang zijn en waarover politieke besluiten worden genomen, in de

	verschillende meningen en opvattingen die erover bestaan en in de verschillende belangen die daarbij een rol spelen.
2.2	De student (h)erkent de basiswaarden van onze samenleving zoals mensenrechten, leert omgaan met waardendilemma's en hanteert de basiswaarden als richtlijn en uitgangspunt in zijn meningsvorming en bij zijn handelen.

Kerntaak 3 De economische dimensie

De bereidheid en het vermogen om een bijdrage te leveren aan het arbeidsproces en aan de arbeidsgemeenschap waar men deel van uitmaakt. De bereidheid en het vermogen om op adequate en verantwoorde wijze als consument deel te nemen aan de maatschappij. Adequaat functioneren op de arbeidsmarkt en binnen een bedrijf en verantwoord handelen op de consumptiemarkt.

De economische dimensie	Nr.	werkproces
	3.1	De student maakt zich algemeen aanvaarde regels en standaard (bedrijfs)procedures eigen en houdt zich daaraan.
	3.2	De student kent de rechten en plichten van de beroepsbeoefenaar.
	3.3	De student stelt zich collegiaal op.
	3.4	De student onderzoekt in hoeverre het starten of hebben van een eigen onderneming bij hem/haar past.
	3.5	De student heeft kennis over en inzicht in de volgende onderwerpen die bij de economische dimensie aan bod komen: de maatschappelijke functies en waardering van arbeid, de factoren die van invloed zijn op de bedrijfscultuur, de arbeidsverhoudingen in Nederland, de rol en de invloed van branche- of vakorganisaties, en de rol van de overheid op het gebied van arbeid.
	3.6	De student weet hoe hij informatie over producten en diensten kan verzamelen om een weloverwogen keuze te kunnen maken. Hij heeft inzicht in zijn eigen wensen in relatie met zijn financiële speelruimte.
	3.7	De student kan bij de aanschaf van producten en diensten afwegingen maken met betrekking tot maatschappelijke belangen, zoals duurzaamheid en gezondheidsaspecten.
	3.8	De student heeft kennis over en inzicht in de verzorgingsstaat en de consumentenmarkt, de belangrijkste principes van budgettering, kenmerken van duurzame consumptie en productie, de rol en de invloed van consumentenorganisaties, en de invloed van de media op het bestedingspatroon van consumenten.

Kerntaak 4 De sociaal-maatschappelijke dimensie:

De bereidheid en het vermogen om deel uit te maken van de gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren., waaronder adequaat functioneren in de eigen woon en leefomgeving, in zorgsituaties en in de school en acceptatie van verschillen en culturele verscheidenheid.

De sociaal - maatschappelijke dimensie	Nr.	werkproces
	4.1	De student kent de aspecten van breed geaccepteerde sociale omgangsvormen en kan deze toepassen in verschillende situaties.
	4.2	De student heeft inzicht in de kenmerken van verschillende culturen. In zijn opvattingen en gedrag toont hij respect voor culturele verscheidenheid.

	4.3	De student heeft kennis over en inzicht in: de grondrechten en -plichten in Nederland, kenmerken van de verschillende (sub)culturen in Nederland, kenmerken van – en oorzaken van spanningen tussen – verschillende (sub)culturen en bevolkingsgroepen in Nederland, kenmerken van ethisch en integer handelen en het doel en de invloed van sociale en professionele netwerken.
De dimensie Vitaal Burgerschap	Nr.	werkproces
	5.1	De student is zich bewust is van zijn eigen leefstijl. Hij kan gezondheidsrisico's van leefstijl en werk inschatten, op basis daarvan verantwoorde keuzes maken en onderneemt activiteiten die bijdragen aan een gezonde leefstijl, waarbij aspecten als bewegen, sport, voeding, roken, alcohol, drugs en seksualiteit aan de orde komen
	5.2	De student heeft kennis over en inzicht in de kenmerken van een gezonde leefwijze waaronder de nationale norm gezond bewegen en de aard, plaats en organisatie van gezondheid bevorderende activiteiten in de samenleving en het arbeidsproces
Kerntaak 6 Zingeving, ethiek en dialoog: De bereidheid en het vermogen om na te denken over (persoonlijke) zingeving en (persoonlijke) ethische dilemma's, om de dialoog daarover te voeren en om op basis daarvan keuzes te maken en te verantwoorden.		
Zingeving, ethiek en dialoog:	Nr.	werkproces
	6.1	De student herkent de basiservaringen in (eigen) levensgebeurtenissen en in levensbeschouwelijke tradities, reflecteert daarop en denkt na over zingevingsvragen.

Leerdoelen

Per dimensie zijn er leerdoelen geformuleerd die de student moet kunnen en kennen aan het einde van de opleiding.

De politiek-juridische dimensie:

- Studenten moeten inzicht hebben in onderwerpen die voor de student van belang zijn;
- Studenten moeten kunnen formuleren hoe en waarom besluiten worden genomen;
- Studenten moeten de basiswaarden in onze samenleving (h)erkennen zoals mensenrechten;
- Studenten moeten betekenis kunnen geven aan de basiswaarden in onze samenleving;
- Studenten moeten kunnen omgaan met waardendilemma's;
- De studenten moeten kennis hebben van de verzorgingsstaat;

- Studenten moeten over de volgende onderwerpen kennis en inzicht bezitten:
 - De kenmerken en het functioneren van een parlementaire democratie;
 - De rechtstaat en het rechtssysteem;
 - De rol van de overheid;
 - De belangrijkste politieke stromingen en hun maatschappelijke agenda's;
 - De invloed van belangengroepen en maatschappelijke organisaties op de politieke besluitvorming
 - De invloed van de Europese unie op het Nederlandse overheidsbeleid en daarmee op de Nederlandse samenleving;
 - De rol en de invloed van massamedia.

De economische dimensie:

- De student moet de algemeen aanvaarde regels in een bedrijf begrijpen en kunnen uitvoeren;
- De student beschikt over kennis van de rechten en plichten van de beroepsbeoefenaar;
- De student is collegiaal;
- De student vertoont ondernemend gedrag;
- De student kan budgetteren;
- De student beschikt over kennis omtrent duurzaam ondernemen en innovatief ondernemen;
- De student verzamelt informatie over producten en diensten die het bedrijf levert;
- De student heeft inzicht in eigen wensen in relatie met eigen financiële speelruimte;
- De student moet over de volgende onderwerpen kennis en inzicht bevatten:
 - De maatschappelijke functies en waardering van arbeid;
 - De factoren die van invloed zijn op de bedrijfscultuur;
 - De arbeidsverhoudingen in Nederland;
 - De rol en de invloed van branche- of vakorganisaties;
 - De rol van de overheid op gebied van arbeid;
 - De rol van consumentorganisaties.

De sociaal-maatschappelijke dimensie

- De student beschikt over kennis van breed geaccepteerde sociale omgangsvormen
- De student beschikt over de vaardigheden om met verschillende situaties om te gaan;
- De student heeft inzicht in verschillende culturen;
- De student heeft respect voor verschillende culturen;
- De student moet over de volgende onderwerpen kennis en inzicht bezitten;
 - De grondrechten en –plichten in Nederland;
 - Kenmerken van verschillende subculturen in Nederland;
 - Oorzaken van verschillende spanningen tussen subculturen in Nederland;
 - Kenmerken van ethisch en integer handelen;
 - Het doel en de invloed van sociale en professionele netwerken inzien.

De dimensie vitaal burgerschap

- De student is zich bewust van zijn eigen levensstijl;
- De student kan een inschatting maken van zijn eigen leefstijl en werk;
- De student kan verantwoorde keuzes maken die bijdragen aan een gezonde leefstijl (denk hierbij aan beweging, sport, voeding, roken, alcohol, drugs en seksualiteit);
- De student moet over de volgende onderwerpen kennis en inzicht bevatten:
 - De kenmerken van een gezonde leefstijl waaronder de nationale norm gezond bewegen;
 - De plaats en organisatie van gezondheid bevorderende activiteiten in de samenleving en in het arbeidsproces.

Zingeving ethiek en dialoog

- De student kan eigen ervaringen of levensgebeurtenissen koppelen aan levensbeschouwelijke tradities (de algemene normen en waarden);
- De student kan nadenken over basiservaringen en dan komen tot zingeving;
- De student kan idealen, waarden en normen die belangrijk zijn in het leven verwoorden;
- De student kan levensbeschouwelijke en ethische aspecten in een gesprek of in een (beroeps)situatie herkennen en benoemen;
- De student kan ethische keuzes maken en verantwoorden en de student kan daarnaar handelen met verantwoordelijkheid voor zichzelf, de ander en de samenleving;
- De student kan zich inleven in een ander;
- De student kan een dialoog aangaan over idealen, gevoelens, normen en waarden die belangrijk zijn in het leven, leren en werken van de student.

Werkvormen

Niveau 3/4

Voor niveau 3/4 wordt gebruik gemaakt van LWP's. In deze LWP's komen alle leerprocessen en leerdoelen aan bod. Deze zijn te vinden onder het kopje LWP's.

Benodigheden

De studenten van niveau 3/4 hebben een laptop nodig.

Jaarplanners

Jaarplanner niveau 3/4

Jaar	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
1 Niveau 3/4	LWP De start Politiek	Juridisch	Keuze delen	Keuze delen
	Economische dimensie	Maatschappelijk Verantwoord	Keuze delen	Keuze delen
LINT	Stage	Stage	Stage	stage
3 Niveau 3/4	Vitaliteit	Ethiek en Zingeving	Stage	Stage
		LWP De Mijlpaal		

Examenbundel

Naam Student:
Student nummer:
Klas:
Naam opleiding:
Crebo-nummer:
Datum van inleveren:
Naar beoordelaar:

Docent LLB Handtekening:

Leerwerkplannen

Hier zijn alle LWP's te vinden die worden gebruikt voor niveau 3/4. De LWP's zijn per periode ingedeeld.

LWP De Start 2019-2020

Voor Landstede Loopbaan Burgerschap (LLB) maak je aan het begin en aan het einde van je opleiding bijna dezelfde LWP. In die LWP's beschrijf je voor alle kerntaken en werkprocessen wat jij kunt en weet op het gebied van Landstede Loopbaan Burgerschap. Als je de beschrijvingen van het begin en het eind van de opleiding met elkaar vergelijkt, kun je zien hoe jij je ontwikkelde.

De opdracht van deze LWP is groot en soms ook lastig. Dit hulpmiddel is bedoeld om de opdracht eenvoudiger te maken.

Je leest hieronder steeds een kerntaak. Daarna volgen de werkprocessen bij die kerntaak. De woorden en zinnen van de kerntaken en werkprocessen komen uit officiële documenten. Ze zijn soms moeilijk.

Na de officiële tekst van de kerntaak en de werkprocessen volgen de vragen daarover. Je beschrijft met behulp van de vragen wat jij (niet) kunt en (niet) weet op het gebied van LLB.

Met deze vragen wordt het iets gemakkelijker om voor LLB op te schrijven wat jij al kunt en weet. Als je een vraag niet begrijpt, vraag dan hulp van een andere student of van jouw LWP-begeleider.

Succes!

Kerntaak 1 Leren en Loopbaan

De student:

Benoemt zijn eigen ontwikkeling en gebruikt middelen en wegen om daarbij passende leerdoelen te bereiken.

Oriënteert zich op de loopbaan en algemene ontwikkeling met het oog op persoonlijke ontplooiing, employability en ondernemerschap, en geeft sturing aan het vinden van betekenisvol werk of vervolgonderwijs dat aansluit op de eigen kwaliteiten, mogelijkheden, waarden en motieven

Werkprocessen

- 1.1. De student benoemt leerdoelen voor de eigen ontwikkeling.
- 1.2. De student inventariseert geschikte manieren van leren en kiest passende manieren bij de situatie en bij zichzelf.
- 1.3. De student plant zijn eigen leerproces, voert het uit, evalueert het en stelt het bij.
- 1.4. De student heeft inzicht in de eigen kwaliteiten, mogelijkheden, waarden en motieven en is in staat deze te vergelijken met gevraagde kwaliteiten, mogelijkheden, waarden en motieven van verschillende soorten werk, doorstroomtrajecten of vervolgonderwijs.
Op basis van deze vergelijking komt de student tot weloverwogen keuzes en vervolgstappen.
Om gemaakte keuzes te realiseren kan de student ondersteuningsmogelijkheden ten behoeve van de loopbaanontwikkeling formuleren.
- 1.5. De student oriënteert zich op de arbeidsmarkt, bouwt contacten op, onderhoudt die en heeft inzicht in de mogelijkheden die de arbeidsmarkt biedt.

Vragen per werkproces

- 1.1. Kun jij leerdoelen benoemen voor jouw eigen ontwikkeling? (*leerdoel = wat je wilt leren*)
Zo ja, geef een paar voorbeelden van jouw leerdoelen.
Zo nee, geef aan wat je moeilijk vindt.
- 1.2. Kun jij geschikte manieren vinden om te leren?
Maakt het daarbij uit wat je moet leren of hoeveel?
Zo ja, geef een paar voorbeelden waaruit blijkt dat je dat kunt.
Zo nee, geef aan wat je moeilijk vindt.
- 1.3. Ben jij in staat om je eigen leerproces te plannen? (*plannen, uitvoeren, evalueren, bijstellen*)
Zo ja, geef een paar voorbeelden waaruit blijkt dat je dat kunt
Zo nee, geef aan wat je moeilijk vindt.

- 1.4. Weet jij welke kwaliteiten en mogelijkheden jij hebt?
Kun je aangeven welke kwaliteiten en mogelijkheden passen bij het beroep waar je nu voor leert?
Welke zijn minder nodig of zelfs onhandig?
- Weet jij welke waarden en motieven jij hebt?
Kun je aangeven welke waarden en motieven passen bij het beroep waar je nu voor leert?
Welke zijn minder nodig of zelfs onhandig?
- Weet je waar je terecht kunt met vragen over de keuze van je opleiding of je beroep?
- 1.5. Heb je een beeld van de banen waar jij straks op kunt solliciteren? Noem er een paar, als dat lukt.
Weet je welke vervolgoopleidingen je kunt doen na deze opleiding?
Welke contacten (met personen, bedrijven en instellingen) heb je in de branche waar je nu voor leert?

Kerntaak 2 De politiek-juridische dimensie

De bereidheid en het vermogen om deel te nemen aan politieke besluitvorming, participatie in formele zin en meer (inter-)actieve vormen van betrokkenheid bij besluitvorming op verschillende politieke niveaus.

1.6.

Werkprocessen

2.1. De student heeft inzicht in de onderwerpen die voor hem van belang zijn en waarover politieke besluiten worden genomen, in de verschillende meningen en opvattingen die erover bestaan en in de verschillende belangen die daarbij een rol spelen.

2.2. De student (h)erkent de basiswaarden van onze samenleving, leert omgaan met waardendilemma's en hanteert de basiswaarden als richtlijn en uitgangspunt in zijn meningsvorming en bij zijn handelen.

2.3. De student heeft kennis over en inzicht in:

- de kenmerken en het functioneren van een parlementaire democratie, de rechtsstaat en het rechtssysteem
- de rol van de overheid
- de belangrijkste politieke stromingen en hun maatschappelijke agenda's
- de rol en de invloed op de politieke besluitvorming van belangengroeperingen en maatschappelijke organisaties
- de invloed van de Europese Unie op het Nederlandse overheidsbeleid en daarmee op de Nederlandse samenleving
- de rol en de invloed van de (massa)media

Vragen per werkproces

22.1. Een politiek besluit kan gaan over een onderwerp dat voor jou belangrijk is, bijvoorbeeld over studiefinanciering of het bouwen van een pretpark. Kun je andere voorbeelden noemen?

Kies één van die onderwerpen. Kun je een paar standpunten of meningen bedenken over dat onderwerp?

Welke belangen zitten er achter die verschillende standpunten?

Met een voorbeeld over Studiefinanciering:

Standpunt:

Vóór een hoge studiebeurs als schenking, want dan krijgen veel jongeren de kans om te studeren.

Ik vind dat studenten zelf hun studie moeten betalen. Ze verdienen dat geld later heus wel terug.

Belang:

Ik heb veel hoog opgeleide mensen nodig voor mijn bedrijf.

Ik heb mijn eigen studie zelf betaald. Ik ben niet van plan nu voor andere studenten te gaan betalen.

2.2. Welke waarden of idealen zijn volgens jou voor bijna iedereen in onze samenleving belangrijk?

Welke daarvan vind jij heel belangrijk?

Weet jij hoe je een keuze maakt als je moet bedenken wat goed is om te doen of te zeggen en wat slecht is? (=waardendilemma)

Met een voorbeeld:

Stel, een vriendin geeft jou iets voor je verjaardag. Je pakt het uit en je vindt het helemaal niet leuk...

Of stel, bij je weekendbaantje maakt je teamleider steeds racistische grappen...

Wat doe je? En weet je dan ook waarom je dat doet?

2.3. Wat weet jij al over de volgende onderwerpen:

- de kenmerken en het functioneren van een parlementaire democratie
- de rechtsstaat en het rechtssysteem
- de rol van de overheid
- de belangrijkste politieke stromingen en wat zij in de samenleving willen bereiken
- de rol en de invloed op de politieke besluitvorming van belangengroeperingen en maatschappelijke organisaties
- de invloed van de Europese Unie op het Nederlandse overheidsbeleid en de Nederlandse samenleving
- de rol en de invloed van de (massa)media.

Kerntaak 3 De economische dimensie

De bereidheid en het vermogen om een bijdrage te leveren aan het arbeidsproces en aan de arbeidsgemeenschap waar men deel van uitmaakt

De bereidheid en het vermogen om op adequate en verantwoorde wijze als consument deel te nemen aan de maatschappij. Adequaat kunnen functioneren op de arbeidsmarkt en binnen een bedrijf en verantwoord handelen op de consumptiemarkt.

Werkprocessen

3.1. De student maakt zich algemeen aanvaarde regels en standaard (bedrijfs-)procedures eigen en houdt zich daaraan.

3.2. De student kent de wettelijke rechten en plichten (o.a. Arbo, arbeidsovereenkomst, CAO) van de beroepsbeoefenaar.

3.3. De student stelt zich collegiaal op.

3.4. De student onderzoekt in hoeverre het starten of hebben van een eigen onderneming bij hem / haar past.

3.5. De student heeft kennis over en inzicht in de volgende onderwerpen die bij de economische dimensie aan bod komen:

- de maatschappelijke functies en waardering van arbeid
- de factoren die van invloed zijn op de bedrijfscultuur
- de arbeidsverhoudingen in Nederland
- de rol en de invloed van branche- of vakorganisaties
- de rol van de overheid op het gebied van arbeid.

3.6. De student weet hoe hij informatie over producten en diensten kan verzamelen om een weloverwogen keuze te kunnen maken. Hij heeft inzicht in zijn eigen bestedingswensen en kan die afstemmen op inkomsten en uitgaven.

3.7. De student kan bij de aanschaf van producten en diensten afwegingen maken met betrekking tot maatschappelijke belangen zoals duurzaamheid en gezondheidsaspecten.

3.8. De student heeft kennis over en inzicht in:

- de verzorgingsstaat
- de consumentenmarkt
- begrotingen (bestaande uit inkomsten en uitgaven) en verdienmodellen
- kenmerken van duurzame consumptie en productie en fair trade

- de rol en de invloed van consumentenorganisaties
- de invloed van de media op het bestedingspatroon van consumenten.

Vragen per werkproces

3.1. Welke algemeen aanvaarde regels en standaard (bedrijfs-)procedures ken je? Aan welke regels en procedures houd jij je, bijvoorbeeld op school of in een baantje?

3.2. Weet jij welke rechten en plichten je hebt als je aan het werk bent? Zo ja, geef een paar voorbeelden.

3.3. Vind jij dat je collegiaal bent, bijvoorbeeld in je baantje of op school? Hoe laat je dat zien?

3.4. Heb je wel eens bedacht om zelfstandig ondernemer te worden? Wat moet je daarvoor kunnen en willen, denk jij? Wat maakt jou (on)geschikt om ondernemer te worden?

3.5. Wat weet jij al over de volgende onderwerpen:

- a. de maatschappelijke betekenis en waardering van arbeid
- b. een bedrijfscultuur en hoe die ontstaat
- c. de arbeidsverhoudingen (de verhoudingen tussen werkgevers en werknemers) in Nederland
- d. de rol en de invloed van branche- of vakorganisaties
- e. de rol van de overheid op het gebied van arbeid

3.6. Als jij iets (bijv. een telefoon of een verzekering) wilt kopen, weet je hoe je de informatie krijgt die je nodig hebt? Zo ja, geef een paar voorbeelden. Zo nee, geef aan wat je moeilijk vindt.

Waar kijk jij naar en waar denk jij over na voordat je een product koopt?

Passen jouw (koop-)wensen bij het geld dat je kunt uitgeven? Zo ja, geef een paar voorbeelden. Zo nee, geef aan wat je moeilijk vindt.

3.7. Als je iets koopt (bijvoorbeeld een broek, make-up, een drankje of een telefoon), denk je dan na over de manier waarop het product is gemaakt (duurzaamheid, milieu, dierproeven, eerlijk loon, kinderarbeid) en over de invloed van dat product op je gezondheid (kleurstoffen, calorieën)?

3.8. Wat weet jij al over:

- a. de verzorgingsstaat
- b. de consumentenmarkt
- c. een begroting met inkomsten en uitgaven
- d. duurzame producten en fair trade producten
- e. de rol en de invloed van consumentenorganisaties

f. de invloed van media op de manier waarop consumenten hun geld besteden

Kerntaak 4 De sociaal-maatschappelijke dimensie

De bereidheid en het vermogen om deel uit te maken van de gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren. Adequaat kunnen functioneren in de eigen woon- en leefomgeving, in zorgsituaties en in de school; acceptatie van verschillen en culturele verscheidenheid.

Werkprocessen

4.1. De student kent de aspecten van breed geaccepteerde sociale omgangsvormen en kan deze toepassen in verschillende situaties.

4.2. De student heeft inzicht in de kenmerken van verschillende culturen. In zijn opvattingen en gedrag toont hij respect voor culturele verscheidenheid.

4.3. De student heeft kennis over en inzicht in:

- de grondrechten en -plichten in Nederland
- kenmerken van de verschillende (sub)culturen in Nederland
- kenmerken van – en oorzaken van spanningen tussen – verschillende (sub)culturen en bevolkingsgroepen in Nederland
- kenmerken van ethisch en integer handelen
- het doel en de invloed van sociale en professionele netwerken

Vragen per werkproces

4.1. Weet jij wat 'normaal' is om te doen en te laten als je met andere mensen omgaat?

Kun je je in verschillende situaties (bv. een feest, je eerste werkdag, in de trein, bij het eerste bezoek aan de ouders van een vriend of vriendin) gedragen 'zoals het daar hoort'? Geef twee voorbeelden.

Herinner je je een situatie waarin je niet direct wist wat je moest doen? Beschrijf die situatie. Als je terugkijkt: ben je tevreden over wat je hebt gedaan?

4.2. Weet jij welke verschillen er zijn tussen culturen?

Wat denk jij en wat doe jij als je in contact komt met mensen uit een andere cultuur met heel andere gewoontes dan jij hebt?

4.3. Wat weet jij al over de volgende onderwerpen:

- a. de grondrechten en -plichten in Nederland
- b. kenmerken van de verschillende (sub)culturen in Nederland
- c. oorzaken van spanningen tussen verschillende (sub)culturen en tussen bevolkingsgroepen in Nederland
- d. kenmerken van ethisch en integer handelen
- e. sociale en professionele netwerken in onze samenleving

Kerntaak 5 De dimensie vitaal burgerschap

De bereidheid en het vermogen om te reflecteren op de eigen leefstijl en zorg te dragen voor de eigen vitaliteit als burger en werknemer. Zorg voor de eigen vitaliteit en fitheid, waarbij het belangrijk is om de juiste afstemming te vinden tussen werken, zorgen (voor jezelf en voor anderen), leren en ontspannen.

Werkprocessen

5.1. De student is zich bewust is van zijn eigen leefstijl. Hij kan gezondheidsrisico's van leefstijl en werk inschatten, op basis daarvan verantwoorde keuzes maken en onderneemt activiteiten die bijdragen aan een gezonde leefstijl, met aandacht voor aspecten als bewegen, sport, voeding, roken, alcohol, drugs en seksualiteit.

5.2. De student heeft kennis over en inzicht in:

- de kenmerken van een gezonde leefwijze waaronder de nationale norm gezond bewegen
- de aard, plaats en organisatie van activiteiten in de samenleving en in het arbeidsproces die de gezondheid bevorderen.

Vragen per werkproces

5.1. Kun jij je eigen leefstijl beschrijven?

Welke gezondheidsrisico's heeft jouw leefstijl?

Welke gezondheidsrisico's heeft jouw (toekomstige) werk?

Welke keuzes maak je om gezond te blijven of te worden?

Welke activiteiten onderneem jij om gezond te blijven of te worden?

5.2. Welke kenmerken van een gezonde leefstijl ken je? (Denk hierbij ook aan 'de norm voor gezond bewegen'.)

Welke activiteiten die goed zijn voor de gezondheid worden in jouw omgeving aangeboden?

Wie organiseert die activiteiten?

En wie doen er vooral aan mee?

Wat kan een werkgever doen voor een betere fitheid en gezondheid van medewerkers?

Kerntaak 6 Zingeving, ethiek en dialoog

De bereidheid en het vermogen om na te denken over (persoonlijke) zingeving en (persoonlijke) ethische dilemma's, om de dialoog daarover te voeren en om op basis daarvan keuzes te maken en te verantwoorden.

Werkprocessen

6.1 De student herkent de basiservaringen (zie hieronder) in (eigen) levensgebeurtenissen en in levensbeschouwelijke tradities.

6.2 De student reflecteert op basiservaringen en denkt na over zingevingsvragen.

6.3 De student kan aangeven welke idealen, waarden en normen belangrijk zijn in het (eigen) leven, leren en werken.

6.4 De student kan levensbeschouwelijke en ethische aspecten in een gesprek of in een (beroeps)situatie herkennen en benoemen.

6.5 De student maakt ethische keuzes, verantwoordt die en handelt daarnaar met verantwoordelijkheid voor zichzelf, de ander en de samenleving.

6.6 De student kan in situaties van diversiteit en pluriformiteit zich inleven in anderen, (eigen) overtuigingen relativiseren en integer en met respect in dialoog zijn met anderen over idealen, gevoelens, waarden en normen die belangrijk zijn in leven, leren en werken

Basiservaringen

Als er iets bijzonders in je leven gebeurt, kan dit je wereld op z'n kop zetten. Bedenk maar wat er met je gebeurt als je verliefd bent of als je opa of oma ernstig ziek is.

Alles wat een mens meemaakt of ervaart kun je ordenen in vijf groepen ervaringen, de zgn. basiservaringen,

De vijf basiservaringen zijn:

- 1. De eindigheid (van het bestaan), bijv. veranderen van opleiding, lichamelijke beperking, verhuizing, stuklopen relatie, sterfgeval.*
- 2. De menselijke verantwoordelijkheid en het menselijk falen, bijv. bevooroordeelde reactie geven, afspraak niet nakomen, wel of niet een toets halen, trouw / ontrouw zijn.*
- 3. Het krijgen van inzicht bijv. begrijpen waarom iemand bepaald gedrag vertoond heeft, je blind staren op iets lastigs en het ineens snappen, aha-erlebnis,*
- 4. Het kwaad en het lijden, bijv. ruzie, een relatie die stuk loopt, problemen met je gezondheid, iemand verliezen waar je van houdt, een natuurramp, oorlog.*
- 5. Beleving van het goede (geluk, vrede, welvaart, welzijn en zin) bijv. zelfvertrouwen, stralend verliefd zijn, een leuke baan en voldoende inkomen hebben, samen iets geweldigs beleven.*

Een basiservaring roept heel vaak vragen op, bijv. waarom gebeurt dit, waar heb ik dit aan te danken, hoe ga ik nu verder?

Zulke vragen zijn het begin van zelfreflectie (zelf nadenken over je eigen gedrag en ervaringen) en van dialoog of gesprek met iemand anders. In gesprek met jezelf of met anderen kun je ontdekken wat de zin of de betekenis is van die ervaring.

Vragen per werkproces

6.1. Lees wat 'basiservaringen' zijn.

Kun je zulke basiservaringen herkennen in je eigen leven?

Herken je ze ook in verhalen van anderen of in levensbeschouwelijke tradities (b.v. christendom, islam)? Geef voorbeelden.

6.2. Als je nadenkt over een belangrijke ervaring in je leven, kun je dan bedenken waarom die je die ervaring had of wat je leert door zo'n ervaring?

6.3. Weet jij welke idealen jij hebt?

Zo ja, geef een paar voorbeelden.

Zo nee, geef aan wat daar lastig aan is.

Weet jij welke waarden en normen voor jou belangrijk zijn?

Zo ja, geef een paar voorbeelden.

Zo nee, geef aan wat daar lastig aan is.

6.4. Als je met iemand in gesprek bent of je maakt iets mee, merk je dan dat jouw eigen levensbeschouwing of die van iemand anders een rol speelt?

Zo ja, geef een paar voorbeelden waaruit blijkt dat je dat kunt.

Zo nee, geef aan wat daar lastig aan is.

Als je met iemand in gesprek bent of je maakt iets mee, merk je dan hoe meespeelt wat jij of iemand anders goed of juist slecht vindt?

Zo ja, geef een paar voorbeelden waaruit blijkt dat je dat kunt.

Zo nee, geef aan wat daar lastig aan is.

6.5. Kun jij ethische keuzes maken – keuzes waar het gaat om goed of slecht?

Kun jij je houden aan de keuze die je dan maakt?

Kun je jouw ethische keuzes uitleggen aan anderen?

6.6. Kun je je inleven in andere mensen als die anders zijn dan jij?

Zo ja, geef een paar voorbeelden waaruit blijkt dat je dat kunt.

Zo nee, geef aan wat daar lastig aan is.

Als iemand een heel andere mening heeft dan jij, hoe ga je daar dan mee om?

Kun je met andere mensen praten over wat jullie belangrijk vinden in het leven?

Zo ja, geef een paar voorbeelden waaruit blijkt dat je dat kunt.

Zo nee, geef aan wat daar lastig aan is.

LWP Politiek

De politiek-juridische dimensie

De bereidheid en het vermogen deel te nemen aan politieke besluitvorming, met aandacht voor participatie in formele zin en meer interactieve vormen van betrokkenheid bij besluitvorming op verschillende politieke niveau's.

Inleiding:

In deze opdracht oriënteren we ons op de politiek. Zo'n zin klinkt zwaar, maar het valt reuze mee. Als inleiding op de opdracht gaan we eerst kijken "Wat is nu precies democratie?".

Op de website van Prodemos (www.prodemos.nl) staat er het een en ander over geschreven. De onderstaande informatie is daarvan afkomstig.

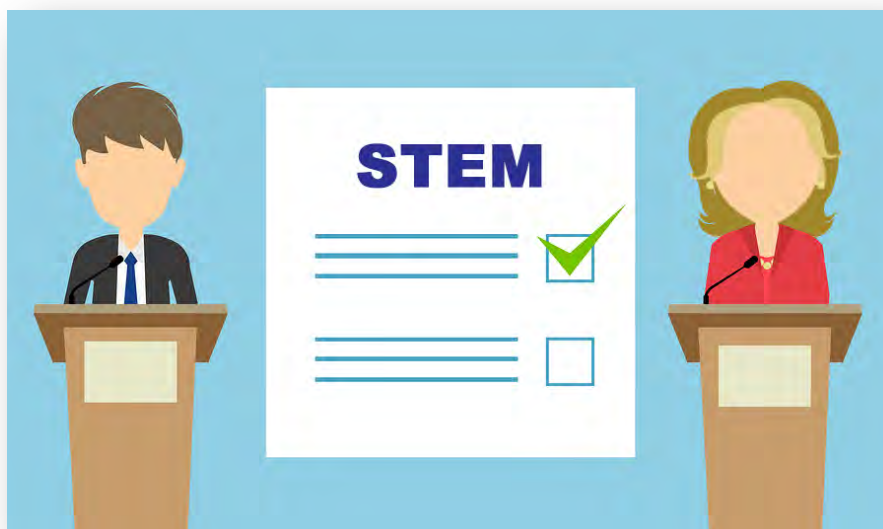
De opdrachten

Voor extra hulp/achtergrond informatie:

<https://www.youtube.com/watch?v=gOSPJRB9rk0>

Wat is een democratie?

Een democratie is een land waarin het volk regeert. Maar er is geen land ter wereld dat wordt bestuurd volgens de principes van directe democratie, waarbij het volk keer op keer zelf besluiten neemt over het bestuur van het land. Dat is nu eenmaal onmogelijk: het grondgebied en de bevolking van landen zijn veel te groot om iedereen voortdurend bij elkaar te roepen voor het nemen van politieke beslissingen. Daarom hebben de meeste landen een representatieve (vertegenwoordigende) of indirecte democratie. Het volk kiest een aantal vertegenwoordigers, die namens het volk besluiten nemen over het bestuur van het land.

Opdracht 1: Wat is een democratie

Ga bij de volgende landen kijken of zij een democratie zijn. Omschrijf de bestuursvorm van deze landen.

Denk hierbij aan:

1. Wat voor soort bestuursvorm het land heeft;
2. Wie bestuurt dit land;
3. Heeft het land volksvertegenwoordigers, wie zijn dit dan? Als het land dit niet heeft schrijf dan op waarom het land geen volksvertegenwoordigers heeft.
4. Zet de bronnen die je hebt gebruikt in een bronnenlijst.

Landen

- Rusland
- Japan
- Duitsland
- Amerika
- Nederland
- Turkije

Voorbeeld: China (dit is expres voor een ander land als voorbeeld!)

China heeft een dictatoriale bestuursvorm, er is echter algemeen stemrecht maar 'vrije' verkiezingen zijn onmogelijk. De leider van het land is Xi Jinping, hij is ook leider van de CPC (Communistische Partij China). Er is een volksvertegenwoordiging. Deze volksvertegenwoordiging wordt 1 keer in de 5 jaar gekozen en komt 1 keer per jaar bij elkaar.

Opdracht 1B: Jouw mening

Je hebt je verdiept in zes verschillende landen. Al deze landen hebben een andere bestuursvorm. Leg in deze opdracht uit in welk land jij zou willen wonen. Beantwoord hiervoor de volgende vragen:

1. In welk land wil jij wonen, leg uit waarom je voor dit land gekozen hebt.
2. Wat zou de bestuursvorm van die land voor jou betekenen? Denk hierbij aan jouw persoonlijke vrijheid, scholing, en algemene leefomstandigheden.
3. Leg uit waarom je wel of juist niet in de politiek zou willen zitten van dit land.

Informatie

Kenmerken van een democratie

Er is een volksvertegenwoordiging

Een democratie heeft een volksvertegenwoordiging, die rechtstreeks door de bevolking wordt gekozen. Deze volksvertegenwoordiging heeft in elk land een andere naam, bijvoorbeeld De Tweede Kamer in Nederland, De Nationale Vergadering in Frankrijk en De Bondsdag in Duitsland. De Tweede Kamer vertegenwoordigt de bevolking, neemt wetten aan en controleert de regering. Daarnaast bestaat er dikwijls nog een kamer, een senaat, die doorgaans niet rechtstreeks door de bevolking wordt gekozen. In Nederland is dit de Eerste Kamer. De Eerste Kamer wordt gekozen door de Provinciale Staten. Deze senaat heeft meestal minder taken en bevoegdheden dan de rechtstreeks gekozen volksvertegenwoordiging. Beide kamers (Eerste en Tweede Kamer) tezamen vormen het parlement. Door de rechtstreeks gekozen Tweede Kamer wordt een regering gevormd. In een democratie heeft de kiezer dus invloed op de samenstelling van de regering.

Er zijn vrije, eerlijke en geheime verkiezingen

Verkiezingen moeten aan een aantal eisen voldoen om ze democratisch te kunnen noemen. Zo moeten de verkiezingen vrij zijn: iedere burger met stemrecht moet vrij zijn keuze kunnen bepalen. En er moet natuurlijk iets te kiezen zijn: onafhankelijke groepen of partijen moeten met elkaar kunnen concurreren om de macht. Verkiezingen moeten ook geheim zijn. Als dat namelijk niet zo is, dan zou een kiezer op zijn stemgedrag kunnen worden aangesproken en dat zou zijn keuze kunnen beïnvloeden. Verder is het noodzakelijk dat verkiezingen eerlijk verlopen: er mag niet worden geknoeid met de uitslag van de verkiezingen, want dan vormt het parlement geen getrouwe weergave van de wil van de kiezers. En ten slotte moeten verkiezingen volgens een bepaalde regelmaat plaatsvinden, zodat kiezers hun mening over het werk van het parlement en de regering kunnen geven. Een ander aspect van democratische verkiezingen is natuurlijk het algemeen kiesrecht: er mogen geen groepen van de verkiezingen worden uitgesloten. Het recht van burgers om in vrijheid te kiezen is in een democratie verbonden met het recht van burgers om zich verkiesbaar te stellen.

Er is sprake van machtenscheiding

Dat betekent dat er een scheiding is tussen de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht. Globaal gesproken bestaat de wetgevende macht uit het parlement, de uitvoerende macht uit de regering en de rechterlijke macht uit degenen die toezien op de naleving van wetten in een land.

Er wordt gestreefd naar politieke gelijkheid voor iedereen

Alle burgers moeten dezelfde rechten en plichten hebben. Ze moeten gelijkelijk door de overheid worden behandeld. Dit streven naar politieke gelijkheid betekent echter niet dat iedereen ook feitelijk gelijk is: in de maatschappij bestaan nu eenmaal grote verschillen tussen mensen en hun mogelijkheden om bijvoorbeeld politiek actief te zijn.

Er is een grondwet

Een grondwet, internationale verdragen en gewone wetten geven de samenleving vorm. Die wetten en verdragen moeten natuurlijk op democratische wijze via een parlement tot stand zijn gekomen. In een democratie is het van het grootste belang dat de wet ook wordt nageleefd, niet alleen door de burgers, maar ook door de overheid.

De vrijheid van burgers wordt beschermd

Democratie en vrijheid zijn een soort eeneiige tweeling. Een van de vrijheden is de vrijheid van meningsuiting. Dat betekent niet dat je zomaar alles kunt zeggen. Om te bepalen wat wel en wat niet kan, is in een democratie een onafhankelijke rechterlijke macht nodig.

Er is een maatschappelijk middenveld

Het volk kiest zijn vertegenwoordigers, maar daarmee is het in een democratie niet gedaan. Het kloppend hart van een democratie is het maatschappelijk middenveld van duizenden organisaties die los van de overheid functioneren. De belangengroepen zijn bijvoorbeeld vakbonden, natuur- en milieuorganisaties, patiëntenverenigingen, werkgeversverbanden enzovoort. Een grote rol van betekenis spelen ook de politieke partijen, die in de meeste landen relatief niet zo veel leden tellen, maar wel brede bevolkingsgroepen vertegenwoordigen.

Er zijn vrije media

Politiek gaat voor een groot deel over beleid, en daarom moet iedereen gelijke mogelijkheden hebben om zich over politieke en maatschappelijke thema's te informeren. Daarin spelen de media een voorname rol. Radio, televisie, krant, internet, zij verschaffen informatie en leveren een bijdrage aan het debat. Een democratie kan niet zonder vrije media. Maar de relatie tussen politiek en media is vaak ingewikkeld en bepaald niet vrij van conflicten: de politicus wil niet alles vertellen, terwijl de journalist wel alles wil horen.

De ideale democratie

De ideale democratie bestaat niet. Er is geen land ter wereld dat voor 100 procent voldoet aan de kenmerken van democratie. In de praktijk blijkt dat namelijk nog niet zo eenvoudig.

- De ontwikkeling naar democratie wordt voor een deel bepaald door de geschiedenis en de cultuur van een land. Gewoonten en gebruiken laten zich niet zomaar wegpoetsen. Zo heeft het ene land een lange traditie van vrijheid en het andere niet.
- Voor een democratie is het van belang dat zoveel mogelijk mensen meedoen: insluiting is het devies, niet uitsluiting.

Verkiezingen

In 2017 waren er verkiezingen voor de Tweede Kamer. Oorspronkelijk zouden er meer dan 80 partijen meedoen. Uiteindelijk waren dit zijn er 27. Op 21 maart 2018 gingen we naar de stembus voor een nieuwe gemeenteraad. Voor de verkiezingen van een nieuwe gemeenteraad presenteren de partijen hun partijprogramma, maar dan specifiek gericht op de gemeente. Per gemeente kan het programma dus verschillen. In maart 2019 gingen we naar de stembus om te kiezen voor de

Provinciale Staten. Dit zijn ook erg belangrijke verkiezingen, want de gekozen Provinciale Staten kiezen een nieuwe Eerste Kamer.

Opdracht 2: Kenmerken van een democratie

Je kijkt in deze opdracht naar Nederland. De bedoeling is dat je de kenmerken van een democratie zoals hierboven staat beschreven verwerkt in je antwoorden. Bij deze opdracht schrijf je ook een conclusie, in deze conclusie staat of jij vindt of Nederland een democratie is ja of de nee, en waarom je dat vindt.

De vragen:

1. Hoe is de volksvertegenwoordiging van Nederland vormgegeven?
2. Hoe worden er in Nederland de verkiezingen gehouden?
3. Wie heeft daadwerkelijk de macht in Nederland?
4. Op welke wijze wordt de macht in Nederland verdeeld (trias politica)?
5. Wat is het verschil tussen een directe en indirecte democratie?
6. Wat is het verschil tussen linkse en rechtse politiek?
7. Wat is het verschil tussen conservatieve partijen, liberale partijen en socialistische partijen?
8. Is iedereen in Nederland gelijk? Beargumenteer je antwoord!
9. Wanneer en hoe is de eerste grondwet in Nederland tot stand gekomen, en door wie is deze geschreven?
10. Hoe worden de burgers in Nederland beschermd?
11. Wat is de rol van de media in Nederland?
12. Zijn de media vrij in Nederland?

Als conclusie maak je een samenvatting van de bovenstaande vragen. Als laatste geef je antwoord op de vraag: In hoeverre is Nederland een democratie?

Opdracht 3: De gemeentepolitiek

1. Je onderzoekt de gemeentepolitiek. Dat betekent dat je gaat kijken in de gemeente waar je woont hoe de gemeenteraad eruit ziet.
 - A) Hoe heet de gemeente die je onderzoekt?
 - B) Wie is de Burgemeester?
 - C) Wie zijn de Wethouders? Van welke politieke partij is iedere Wethouder? Welke taak heeft iedere Wethouder?
 - D) Welke politieke partijen zitten er in de Gemeenteraad?
 - E) Kopieer en plak foto's van de Burgemeester en Wethouders in je verslag.
2. Kies nu 1 partij uit jouw gemeente en beantwoordt de volgende vragen:
 - A) Welke partij kies je?
 - B) Waarom heb je deze partij gekozen?
 - C) Noem 1 belangrijk onderdeel waarom deze partij zo belangrijk is voor jouw gemeente?
 - D) Welke raadsleden heeft deze partij?
 - E) Heeft deze partij ook wethouders. Indien Ja, wie zijn dat dan? Doe er ook een foto van de Wethouder bij.
3. Stel je hebt zelf een partij opgericht en bent wethouder in je gemeente: Welk standpunt wil jij dan bedenken voor jouw gemeente? En leg uit waarom je dit standpunt belangrijk vindt.
5. Vul via de volgende link de partijenwijzer in en kijk welke partij het beste bij je past.

Plak het resultaat in je verslag: <https://partijenwijzer.nl/#>

Beoordeling: LWP politiek

- ✓ Lettertype Arial, lettergrootte 11;
- ✓ Paginanummering;
- ✓ Inhoudsopgave;
 - Uitgewerkte opdracht 1
 - Uitgewerkte opdracht 2
 - Uitgewerkte opdracht 3
- ✓ Inleiding;
- ✓ Keurige uitwerking in volledige zinnen (beginnen met Hoofdletter en eindigen met . (punt)).
- ✓ Bron vermelding

LWP Juridische dimensie

In de tweede periode van het eerste jaar gaan jullie je verdiepen in de juridische dimensie.

Ook gaan jullie voor deze dimensie een excursie maken naar Den Haag. Zorg dat je hiervoor aanwezig bent, zonder deze excursie kan je deze LWP niet afronden.

In de vorige dimensie hebben jullie je verdiept in de politiek. In deze dimensie gaan jullie een eigen politieke partij oprichten. Hierbij moet je partij aan een aantal eisen voldoen, en ga je ook kijken naar wetgeving. Want eenmaal in de Tweede Kamer heb je met wetgeving te maken.

Aan het einde van deze periode wordt er een verkiezing gehouden.

Opdracht 1: Jouw partij

Deze LWP wordt geheel in groepje gemaakt. Denk er aan dat iedereen zijn eigen LWP moet inleveren!

Maak eerst de groepjes voor jouw politieke partij.

Beantwoordt de volgende vragen. Deze antwoorden ga je nodig hebben om jouw eigen partij vorm te geven.

1. Bedenk een naam voor jullie partij, en leg deze naam ook uit;
2. Bedenk een pakkende slogan;
3. Leg uit voor welke groep in de samenleving deze partij is bedoeld en waarom je hebt gekozen voor deze partij;
4. Bedenk een logo.

Opdracht 2A: Normen en waarden in de samenleving

In deze opdracht ga je kijken naar vrijheid van meningsuiting en massamedia. Deze antwoorden ga je nodig hebben om jouw eigen partij vorm te geven.

In Nederland is een aantal normen en waarden.

Hieronder staan er een aantal opgesomd:

Vrijheid van geloof	Gelijke behandeling
Vrijheid van meningsuiting	Verbod op discriminatie
Vrijheid van vereniging	Bestaanszekerheid
Vrijheid van zelfbeschikking	Arbeid

Hoe denkt jouw partij over de bovenstaande normen en waarden?

Rankschik deze normen en waarden van belangrijk naar minder belangrijk, neem deze overweging mee in je antwoord.

Opdracht 2B Normen en waarden in de samenleving

Gebruik je bovenstaande antwoorden om je antwoorden op onderstaande onderwerpen te versterken.

Zoek bij elk van de onderwerpen ook een wet, en vertel wat jouw partij van die wet vindt.

Leg uit hoe jouw partij denkt over de volgende onderwerpen:

- a. Jongeren en alcohol;
- b. Koopzondagen;
- c. Het plaatsen van foto's van criminelen op internet;
- d. De klimaatverandering;
- e. Werkeloosheid onder jongeren.

Bedenk voor elk onderwerp minimaal 3 standpunten (minimaal 700 woorden). Rangschik deze van belangrijk naar minder belangrijk en neem deze overweging mee in je antwoord.

Opdracht 3: Mensenrechten in Europa

Lees het artikel van het RTL Nieuws Bijlage 2, je docent kan deze ook printen.

Volgens Amnesty International geldt een aantal richtlijnen voor de mensenrechten voor de mensen in Europa. Zoals in het artikel te lezen is maakt Amnesty zich ernstige zorgen over de mensenrechten in Europa.

Kijk naar de volgende maatregelen en link deze maatregelen aan het artikel. Leg hierbij je keuze uit.

- Maatregelen tegen de doodstraf
- Dialogen over mensenrechten
- De rechten van het kind
- Maatregelen tegen foltering en andere wrede behandeling
- Bescherming van kinderen in gewapende conflicten
- Bescherming van mensenrechtenactivisten
- Naleving van het internationaal humanitair recht
- Bestrijding van geweld tegen vrouwen en meisjes
- Bevordering van vrijheid van godsdienst en levensovertuiging
- Bescherming van de rechten van lesbische, homoseksuele, biseksuele, transseksuele en interseksuele (LHBTI) mensen
- Bevordering van vrijheid van meningsuiting online en offline

Zoek van de overgebleven maatregelen 1 maatregel uit die jou aanspreekt en die past bij jouw partij.

- Waarom deze maatregel jou aanspreekt;
- Wat jouw partij zou doen om deze maatregel te handhaven.

Opdracht 4: Presentatie van jouw partij

Je hebt de afgelopen weken gewerkt aan het maken van een eigen partij. Daarbij moest je naar verschillende aspecten van onze maatschappij kijken. Nu ga je al deze elementen combineren en verwerken in een presentatie.

De eisen voor de presentatie zijn:

- Deze presentatie duurt maximaal 5 minuten.
- De naam van de partij wordt genoemd.
- De slogan van de partij wordt genoemd.
- De belangrijkste norm of waarde die jouw partij hanteert wordt uitgelegd.
- De maatregel van de mensenrechten waarvoor jouw partij vecht.

Deze presentatie wordt gehouden tijdens de les.

Opdracht 5A: De verkiezingen

In deze opdracht wordt het nieuwe bestuur van Nederland gekozen. Dit gebeurt natuurlijk niet zomaar.

Als het goed is hebben jullie alle stappen doorlopen en zijn alle opdrachten gemaakt. Jullie hebben kennis gemaakt met elkaars politieke partijen, dan is het nu tijd voor de verkiezingen.

Zoek voor dat de verkiezingen beginnen de volgende begrippen op en schrijf op wat zij doen:

- Amendement
- Moties
- Interrumperen
- Spreker
- Voorzitter van de Tweede Kamer

In deze opdracht ga je een poster maken van jou partij.

Zorg dat hier duidelijk de naam van jou partij op te zien is; en dat jouw gemaakte slogan duidelijk te zien is op de poster.

Vervolgens ga je je verdiepen in een onderwerp. Dit onderwerp wordt door jouw docent uitgezocht, dit onderwerp zou te maken hebben met de actualiteit in Nederland.

Zoek bij het gegeven onderwerp minimaal 5 standpunten die passen bij jouw partij.

Overleg ook in jouw groepje wie de spreker gaat zijn tijdens de verkiezingen en wie gaat 'interrumperen'. Iedereen van het groepje moet minimaal 1 keer 'interrumperen'.

Opdracht 5B: De verkiezingen

Mensen gaan niet zo maar op jouw partij stemmen. Daarvoor moeten ze jou eerst beter leren kennen. Dit gebeurt vaak aan de hand van een debat. Aan het einde van het debat wordt er een winnaar gekozen.

Deze week gaan de verkiezingen plaatsvinden. Zorg er voor dat je jouw partij-poster meeneemt!

Zet de tafels en stoelen aan de kant. Hang jouw poster op aan de kant van het lokaal waar jouw politiek oriëntatie van uitgaat. Linkse partijen aan de linkerkant, rechtse partijen aan de rechterkant en de midden partijen in het midden.

Jullie hebben allemaal je standpunten voorbereid. De docent zal de voorzitter zijn en de discussie leiden. Elke spreker krijgt 3 minuten de tijd om zij standpunt duidelijk te maken.

Is de discussie voorbij?

Dan is het tijd om te stemmen. Jullie krijgen per groepje een stembiljet (bijlage 3), vul deze in en lever deze in bij je docent. Deze gaat dan de stemmen tellen en duidelijk maken wie de verkiezingen gewonnen heeft.

Jullie mogen NIET op je eigen partij stemmen!!!

De regels:

De Tweede Kamer heeft een eigen manier van werken. De spreker achter het spreekgestoelte zet zijn of haar standpunt uiteen. De Kamerleden mogen de spreker onderbreken voor een korte vraag om meer duidelijkheid te krijgen, dat heet 'interrumperen'. Elke partij komt aan het woord. Over de voorstellen, de wijzigingen van de voorstellen (amendementen op de voorstellen) en oproepen aan de regering (motie's) wordt later gestemd.

De andere debaters kunnen het de spreker knap lastig maken door te interrumpen. Een spreker krijgt altijd maar een paar minuten spreektijd om herhaling te voorkomen. De voorzitter van het debat beslist wie het woord krijgt, net als de Voorzitter van de Tweede Kamer.

Belangrijk: ben je het niet eens met een medestudent: **BLIJF RESPECTVOL!**

Beoordeling: LWP Juridische dimensie

Wat moet er in je LWP de juridische dimensie zitten?

- ✓ Lettertype Arial, lettergrootte 11;
- ✓ Paginanummering;
- ✓ Inhoudsopgave;
 - Uitgewerkte opdracht 1
 - Uitgewerkte opdracht 2A
 - Uitgewerkte opdracht 2B
 - Uitgewerkte opdracht 3
 - Uitgewerkte opdracht 4
 - Uitgewerkte opdracht 5A
 - Uitgewerkte opdracht 5B
- ✓ Aan alle eisen van de opdrachten moet voldaan zijn
- ✓ Er moet deel worden genomen aan de presentatie
- ✓ Er moet deel worden genomen aan de verkiezing
- ✓ Foto partij-poster
- ✓ Er wordt deel genomen aan de excursie naar Den Haag
- ✓ Keurige uitwerking in volledige zinnen (beginnen met Hoofdletter en eindigen met . (punt)).
- ✓ Bron vermelding

LWP Economische dimensie

De economische dimensie

Deze periode gaan we ons bezighouden met maatschappelijk ondernemen. Hierin komen de volgende aspecten naar voren:

- het vermogen om een bijdrage te leveren aan het arbeidsproces,
- het vermogen om als consument op een verantwoorde manier deel te nemen aan de maatschappij

Dit gaan wij doen door middel van het maken van een eigen winkel. Dit doe je individueel.

Opdracht 1. Je eigen winkel

In deze opdracht ga je een eigen winkel oprichten.

- ✓ Bedenk een naam voor je winkel;
- ✓ Bedenk een logo;
- ✓ In welke woonplaats komt je winkel te staan;
- ✓ Waar in de woonplaats komt je winkel te staan (locatie). Leg uit waarom je voor deze locatie hebt gekozen.
- ✓ Wat zijn de openingstijden van jouw winkel?
- ✓ Welke producten verkoop je?
- ✓ Leg duidelijk uit waarom je hebt gekozen voor die producten?

Opdracht 2. Missie en Visie

Bedenk een missie en visie voor jou winkel. De missie is een verklaring over het gehele doel van de organisatie, dit gaat over het bestaansrecht. De visie is een verklaring voor de gewenste toekomst. Je missie en je visie zijn belangrijk om je winkel naar een hoger niveau te brengen.

Opdracht 3A. SWOT-Analyse

Je gaat nu een sterkte- en zwakte-analyse maken, dit doe je doormiddel van een SWOT-analyse. Doe dit zowel voor jezelf als voor jouw winkel. Dit proces legt namelijk alle knelpunten bloot.

SWOT is een Engelse term en staat voor:

Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats. In het Nederlandse wordt dat; sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen.

Denk hierbij aan de volgende vragen:

Bedenk minimaal 5 punten per vakje.

- Wat zijn de sterke kanten van de organisatie?
- Wat zijn de zwakke punten binnen de organisatie?
- Welke kansen zijn er aanwezig in de markt?
- Welke factoren vormen een bedreiging voor het bedrijf?

Als het je niet lukt in Word, maak deze SWOT-analyse dan op een papiertje en zet een foto ervan hieronder.

Opdracht 3B. SWOT-analyse

Na aanleiding van de SWOT-analyse ga je een strategie maken. Bekijk vervolgens je antwoorden en beantwoord hierbij de volgende vragen:

1. Wie neemt mijn product af?
2. Wat vindt mijn doelgroep belangrijk? Denk hierbij aan de volgende aspecten:
 - Prijs
 - Kwaliteit
 - Uitstekende klantenservice
 - Innovatief
 - Technologieën

Op welke manier wordt er ingespeeld op de behoeften van mijn doelgroep?

Welke technologieën worden ingezet om mijn producten op de markt te zetten?

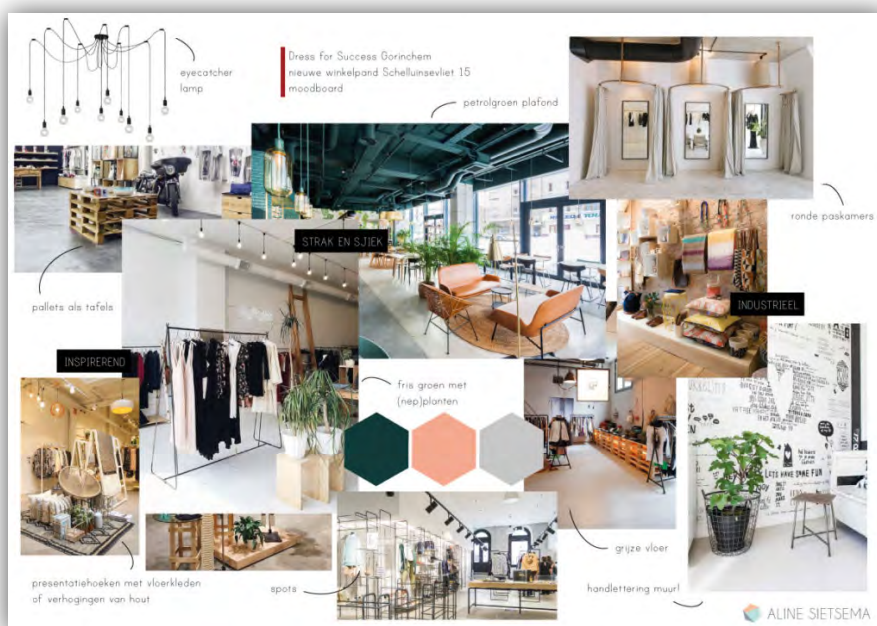
Op welke manier zouden de zwaktes kunnen worden ingezet als kansen?

Op welke manier zouden de bedreigingen kunnen worden ingezet als kansen?

Opdracht 4. Moodboard

Je bent bezig geweest met het concreet maken van jou winkel. Je hebt nu een vrij concreet beeld over hoe jouw winkel er uit komt te zien.

Je gaat nu een moodboard maken. Dit kan je online doen, kijk naar bijvoorbeeld een board op Pinterest of Canva. Je mag dit ook knippen en plakken en een foto maken van jou resultaat. Er moet duidelijk naar voren komen hoe de inrichting van jou winkel er uit komt te zien.

Opdracht 5. Macro-omgeving

In deze opdracht gaan we ons verdiepen in DESTEP. Deze term staat voor:

- Demografisch ontwikkelingen;
- Economisch ontwikkelingen;
- Sociaal-Cultureel ontwikkelingen;
- Technologisch ontwikkelingen;
- Ecologisch ontwikkelingen;
- Politieke ontwikkelingen.

Demografische ontwikkelingen

Je hebt in opdracht 1 een locatie gevonden voor jouw winkel. Ga naar de website van CBS.nl.

Klik vervolgens op regio en daarna op CBS in de buurt. Zoek naar jou adres. Geef op de volgende vragen antwoord:

1. Hoeveel inwoners heeft jouw regio?
2. Je hebt gekozen voor een doelgroep. In hoeverre is deze groep in jouw regio aanwezig?
3. Zou je aan de hand van jouw bevindingen een andere doelgroep kiezen, beargumenteer jou antwoord.

Economische ontwikkelingen

In elke gemeente zijn er economische ontwikkelingen te vinden.

Zoek voor jouw regio 2 ontwikkelingen uit en beschrijf in minimaal 200 woorden waarom het een economische ontwikkeling is, en waarom je die ontwikkeling hebt uitgezocht. Beschrijf ook waarom deze ontwikkelingen van invloed zijn op jou winkel. Zoek ook naar twee landelijke recente ontwikkelingen en beschrijf in minimaal 200 woorden waarom het een economische ontwikkeling is, en waarom je die ontwikkeling hebt uitgezocht. Beschrijf ook waarom deze ontwikkelingen van invloed zijn op jou winkel.

Voorbeeld economische ontwikkeling:

Regio Apeldoorn

Stage stad:

Apeldoorn heeft het probleem dat er structureel vertrek is van jongeren tussen de 18 en 25 jaar. Dit draagt structureel bij aan de ontgroening van de stad. Hierdoor hebben zij de volgende ambities:

- het benutten van de veelzijdige economie voor de ontwikkeling van Apeldoorn tot de beste stagestad van Nederland;
- het versterken van de banden tussen hoger onderwijs en bedrijfsleven, zodat typisch Apeldoornse opleidingen kunnen worden ontwikkeld die passen bij de vraag van het bedrijfsleven;
- ondersteuning van deze beide pijlers, door het bieden van goede studenthuisvesting en verbetering van het op jongeren gerichte culturele klimaat in de stad.

Bron: <https://www.apeldoorn.nl/Structuurvisie-3-4-Veelzijdige-economie.html>

Sociaal-Cultureel ontwikkelingen

In elke gemeente zijn er sociaal-culturele ontwikkelingen te vinden. Zoek voor jouw regio 3 ontwikkelingen uit en beschrijf in minimaal 200 woorden waarom het een sociaal-culturele ontwikkeling is, en waarom je die ontwikkeling hebt uitgezocht. Beschrijf ook waarom deze ontwikkelingen van invloed zijn op jouw winkel.

Technologische ontwikkelingen

Zoek 1 technologische ontwikkeling uit voor jouw winkel.

En beantwoorden de volgende vragen:

1. Waarom is deze ontwikkeling voor jouw winkel van toepassing?
2. Waarom heb je deze ontwikkeling uitgezocht?
3. Op welke manier is deze ontwikkeling van invloed op de maatschappij?

Ecologische ontwikkeling

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is een hot topic. Bedenk een ontwikkeling binnen maatschappelijk verantwoord ondernemen die betrekking heeft op de ecologische ontwikkeling.

Vervolgens ga je kijken naar hoe jouw winkel dit kan implementeren.

Beargumenteer vervolgens in minimaal 200 woorden waarom jij wel of niet deze ecologische ontwikkeling wilt implementeren in jouw winkel.

Politieke ontwikkeling

Ook de politiek heeft wat te zeggen over de ontwikkeling van het bedrijfsleven. Denk bij voorbeeld aan wel of niet open zijn van winkels op zondag. Hoe denkt jouw regio daar over?

Kijken ook naar welke belastingen jij moet betalen als winkel eigenaar.

Opdracht 6. Ondernemerschap test

Doe de volgende test en maak screenshots van de resultaten en plak die hier onder:
<https://www.kvk.nl/krachtmeting/>

Na aanleiding van de resultaten, geef je antwoord op de volgende vragen:

1. In hoeverre ben je tevreden over de uitslag?
2. Zou je naar aanleiding van je resultaat wel of geen ondernemer willen worden?
3. Waarom zou je wel of geen ondernemer willen worden?

Beoordeling: LWP economische dimensie

Wat moet er in de LWP de economische dimensie zitten?

- ✓ Lettertype Arial, lettergrootte 11;
- ✓ Paginanummering;
- ✓ Inhoudsopgave;
 - Uitgewerkte opdracht 1
 - Uitgewerkte opdracht 2
 - Uitgewerkte opdracht 3A
 - Uitgewerkte opdracht 3B
 - Uitgewerkte opdracht 4
 - Uitgewerkte opdracht 5
 - Uitgewerkte opdracht 6
- ✓ Aan alle eisen van de opdrachten moet voldaan zijn
- ✓ Uitwerking/foto van het logo
- ✓ Uitwerking/foto van de SWOT
- ✓ Uitwerking/foto moodboard
- ✓ Test resultaten van de KVK test
- ✓ Keurige uitwerking in volledige zinnen (beginnen met Hoofdletter en eindigen met . (punt)).
- ✓ Bronvermelding

LWP Maatschappelijke dimensie

In deze periode ga je een website en een filmpje maken. Deze LWP wordt in tweetallen gemaakt.

Voor dat je begint met deze LWP maak je eerst een website, doe dit via WordPress of een andere site.

Hiervoor moet je een account aan maken. Kijk goed dat je voor de GRATIS optie kiest!

Zet de domein naam

hier _____

Elke opdracht wordt een aparte pagina op je site.

Opdracht 1. Welkom

Zet hier een stukje neer over jullie jezelf.

Welke opleiding je doet en waarom. Zet hier eventueel ook een foto van jezelf bij als je dat prettig vindt. Zo niet, zoek dan een foto uit die je van internet haalt die past bij de test die je hebt geschreven. Het moet er dus bijpassen!

Voorbeeld:

Ik ben X, student aan de hogeschool van Utrecht. Ik studeer geschiedenis en zit in het derde jaar.

Voor dat ik aan deze opleiding begon heb ik eerst een jaar Human Resource Management gedaan. Dit heb ik gekozen omdat ik graag met mensen wilde werken. Ik kwam er al snel achter dat dit niets voor mij was. Hierom ben ik gaan nadenken over wat ik leuk vond en wat ik graag zou willen doen. Ik kwam al snel op geschiedenis. Dit was eigenlijk altijd al mijn passie. Het was voor mij al snel duidelijk dat als ik met mensen wilde werken en geschiedenis wilde gaan studeren dat ik dan docent moest gaan worden.

Opdracht 2. Omgangsnormen

Je hebt overal te maken met omgangsnormen. Voor deze opdracht ga je bedenken welke omgangsnormen jijzelf hanteert. Leg deze ook uit!

Ook jouw school heeft regels over omgangsnormen. Zoek uit welke dat zijn en wat jij daar van vindt. Ben je het daarmee eens of juist niet? Leg ook uit waarom dat dan zo is. Zet die tekst op de tweede pagina van je site met de titel omgangsnormen.

Opdracht 3. Omgaan met lastige situaties

Iedereen krijgt wel eens te maken met een lastige situatie. Bedenk in je groepje een lastige situatie waar jullie wel eens mee te maken hebben gehad. Denk bijvoorbeeld aan pest gedrag, maar ook groepsdruk kan zorgen voor lastige situaties.

Kies 1 een lastige situatie uit.

Jullie gaan nu twee filmpjes maken, deze komen op je site!

- In het eerste filmpje filmen jullie hoe de gekozen lastige situatie in elkaar steekt en wat er kan gebeuren als het fout afloopt.
- In het tweede filmpje geef je tips wat je kan doen om de situatie tot een goed einde te laten komen.

Zet de filmpjes op de site op een nieuwe pagina.

Opdracht 4. Subculturen

In Nederland heb je verschillende subculturen. Zoek in je groepje een subcultuur uit die jou aanspreekt:

- Hipster
- Yuccie
- Fitgirl/foodie
- Testosteron intellectueel

1. Omschrijf waarom de door jullie gekozen subcultuur jullie aanspreekt.
2. Beschrijf de normen en waarden van jouw subcultuur.
3. Beschrijf de gewoontes van jouw subcultuur.
4. Omschrijf de kledingstijl van de subcultuur.
5. Omschrijf naar welke muziek de subcultuur vooral luistert.

Zet jullie antwoorden op je website op een nieuwe pagina.

De volgende site kan je gebruiken voor extra informatie:

https://www.netin nederland.nl/speel~POMS_NTR_5761599~dominante-cultuur-en-subculturen~.html

Opdracht 6. Grondrechten en plichten in Nederland

In Nederland gelden voor iedereen de zelfde regels. De belangrijkste is de grondwet.

De belangrijkste zijn:

- Het recht op gelijke behandeling van iedereen die zich in Nederland bevindt. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook is niet toegestaan.
- Het recht om leden van vertegenwoordigende organen te kiezen en om zelf tot lid van die organen te worden verkozen.
- Het recht op het vrijelijk belijden van godsdienst of levensovertuiging.
- De persvrijheid en het recht op vrije meningsuiting.
- Het recht om zich met anderen te verenigen, om vergaderingen te houden en te betogen.
- Het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.
- Het recht op de onaantastbaarheid van het lichaam.
- Het brief-, telefoon- en telegraafgeheim. Alleen in uitzonderingsgevallen mag de telefoon worden afgeluisterd.
- Het recht op eigendom en op vrijheid. Alleen de rechter mag beslissen over het ontnemen van iemands vrijheid.
- Het recht op recht. Dat wil zeggen: iedereen kan zich tot de rechter wenden.
- Het recht op vrije keuze van arbeid.
- Het recht op financiële bijstand van de overheid, wanneer men zelf niet in zijn onderhoud kan voorzien.
- De vrijheid van onderwijs.

Kies er twee uit waar je de volgende vragen over beantwoordt en verwerk deze op jullie website.

1. Waar dient de grondwet voor?
2. Waarom vinden jullie deze twee wetten zo belangrijk?
3. Leg duidelijk uit wat de twee wetten inhouden die jullie hebben uitgezocht?
4. Bedenkt een wet die niet in het lijstje staat waarvan jullie vinden dat die wet ook in de grondwet behoort. Leg ook waarom jullie dat vinden.

Opdracht 7. Ethisch handelen

Lees de casus en beantwoordt de vragen.

Casus:

Sansa is nieuw op haar werk. Ze heeft het er naar haar zin. Het enige probleem is dat zij zich niet betrokken voelt bij haar collega's. Zij schrijft het volgende:

Hoi,
Herkennen jullie dat? Dat je nieuw bent op een afdeling maar niemand betreft je bij de gesprekken. Momenteel ervaar ik zo'n situatie, ik wordt niet meegenomen in mailverkeer bijvoorbeeld.
Ik wil niet over komen als een 'stampvoetend kindje' of aan mensen trekken om duidelijk te maken dat ik ook gewoon werk op die afdeling. Ik voel mij genegeerd.
Is het dan echt zo dat je de bekende 100 dagen op je handen moet zitten en dus geduld moet hebben?
Of moet ik gewoon laten weten dat ik meegenomen wil worden in bepaalde communicatie?

Ik hoop dat jullie mij kunnen helpen!

Overleg in de al gemaakte tweetallen wat jullie zouden doen in Sansa's haar situatie, en schrijf een advies terug.

Verwerk dit op je site.

Beoordeling: LWP Maatschappelijke dimensie

Aan het einde van de eerste periode heb je voor je LWP Maatschappelijke dimensie aan de volgende eisen voldaan.

Wordt er niet aan een van deze eisen voldaan, dan wordt de LWP **NIET** nagekeken!!

- ✓ Je hebt een site gemaakt,
- ✓ Hierin staat alle opdrachten verwerkt,
- ✓ Je hebt twee filmpjes gemaakt,
- ✓ Keurige uitwerking in volledige zinnen (zoals beginnen met Hoofdletter en eindigen met . (punt)).

LWP Vitaal burgerschap

In de eerste periode van dit jaar gaan we kijken naar vitaliteit. Dit onderwerp is in verschillende lessen verdeeld waarbij je verspreid door de periode gaat kijken naar wat voor jou Vitaliteit betekent en wat de verschillende aspecten van het woord vitaliteit inhouden.

De onderwerpen die voorbij gaan komen zijn:

1. Voeding;
2. Sport;
3. Verslavingen;
4. Seksualiteit;
5. Gezondheid en economie.

Opdracht 1: Voeding keuzes

Iedereen eet. Of we daarin ook de goede keuzes maken is een tweede. In deze les week gaan we kijken naar voeding, wat is gezonde voeding en hoe maak je keuzes omtrent je eigen voeding?

Lees voor dat je aan de opdracht begint eerst de tekst.

Schijf van Vijf

Om gezond te eten, is het belangrijk te variëren. Je kunt goed variëren met behulp van de vijf vakken van de Schijf van Vijf.

In de vakken van de Schijf van Vijf staan de groepen voedingsmiddelen die samen de basis vormen voor een gezonde voeding, omdat ze rijk zijn aan voedingsstoffen. De hoeveelheden die uit de verschillende groepen worden aanbevolen, zijn afhankelijk van geslacht en leeftijd. De producten die in de afbeelding zijn weergegeven, staan symbool voor de groepen vergelijkbare producten. Het stukje rundvlees staat symbool voor de hele groep vergelijkbare producten 'vlees'.

De vakken groente, fruit en brood van de Schijf van Vijf zijn groter afgebeeld dan de andere. Het is aan te raden uit deze vakken ruime porties te kiezen. Want deze voedingsmiddelen bevatten in verhouding tot hun volume en gewicht veel voedingsstoffen en weinig calorieën.

Vul de voeding verder aan met producten uit de andere vakken. Door gevarieerd te kiezen uit alle vijf vakken wordt de basis gelegd voor een gezond dagmenu.

1. Groente en fruit. Belangrijk vanwege: vitamines, zoals vitamine C en foliumzuur, mineralen zoals kalium, vezels en bioactieve stoffen.

2. Brood, (ontbijt)granen, aardappelen, rijst, pasta en peulvruchten. Belangrijk vanwege: koolhydraten, eiwit, vezels, B-vitamines en mineralen zoals ijzer.

3. Zuivel, vlees(waren), vis, ei en vleesvervangers. Belangrijk vanwege: eiwit, mineralen zoals ijzer en calcium, B-vitamines en visvetzuren.

4. Vetten en olie. Belangrijk vanwege: vitamine A, D en E en essentiële vetzuren.

5. Dranken. Belangrijk vanwege: water.

6. Snoep, koek en sauzen: 'extra's'. Naast de voedingsmiddelen in de Schijf van Vijf zijn er andere voedingsmiddelen zoals sauzen, snacks, koek, snoep en gebak. Deze producten zijn minder belangrijk voor het leveren van voedingsstoffen. Daarom staan ze niet in de Schijf van Vijf en noemen we ze 'extra's'. Ze leveren vaak wel veel calorieën in de vorm van vet en/of toegevoegde suikers. Hoeveel ervan gegeten kan worden, hangt af van hoeveel calorieën ze per portie leveren. Gebruik van deze voedingsmiddelen niet te veel, zodat het gewicht gezond blijft.

Bron:

<http://www.voedingscentrum.nl>

Opdracht 1A: Voeding keuzes

Zet in onderstaand schema wat jij afgelopen week hebt gegeten.

	Gegeten		Gedronken	
	Wat	Hoeveelheid	Wat	Hoeveelheid
Maandag				
Ochtend				
Middag				
Avond				
Dinsdag				
Ochtend				
Middag				
Avond				
Woensdag				
Ochtend				
Middag				
Avond				
Donderdag				
Ochtend				
Middag				
Avond				
Vrijdag				
Ochtend				
Middag				
Avond				
Zaterdag				
Ochtend				
Middag				
Avond				
Zondag				
Ochtend				
Middag				
Avond				

Opdracht 1B: Voeding keuzes

Je krijgt van je docent uitgeprint een lege schijf van 5 (Bijlage 1).

Schrijf de gerechten en producten die je gegeten en gedronken hebt in de schijf van vijf.

Ga nu in tweetallen zitten.

Bespreek met elkaar jullie eigen schijf van 5 en beantwoordt de vragen.

De vragen worden klassikaal besproken.

Vraag	Ja	Nee
Hebben jullie gevarieerd gegeten?		
Eet je de aanbevolen hoeveelheid zuivel?		
Eet je de aanbevolen hoeveelheid vet?		
Eet je de aanbevolen hoeveelheid groenten?		
Eet je de aanbevolen hoeveelheid vlees?		
Heb je veel koek en snoep gegeten?		
Drink je genoeg?		
	Antwoor	d
Hoeveel verschillende groenten hebben jullie gegeten?		
Hoeveel liter heb je gedronken?		
Hoeveel gram/kilo vlees heb je gegeten?		
Hoeveel suiker in totaal van alles wat je gegeten hebt, heb je deze week gegeten?		

Vind jij dat je gezond eet? Leg je antwoord uitgebreid uit, neem in je antwoord de antwoorden uit bovenstaande tabel mee.

Opdracht 2: Sport

In deze week gaan we kijken naar sport. Niet zo zeer naar wat de laatste voetbaluitslagen zijn, maar naar hoeveel jij sport, of jij sport en of je dus genoeg beweegt.

Opdracht 2A: Sport

Lees de volgende kranten stukjes.

AD Nieuws Regio Sport Show Video Koken & Eten

Foto ter illustratie. © Shutterstock

Helpt van de kinderen beweegt te weinig: te veel iPad, te weinig buiten

Ongeveer de helft van de kinderen van 4 tot 12 jaar heeft in 2017 te weinig bewogen. De Gezondheidsraad schrijft voor dat scholieren elke dag minstens een uur 'matig intensief' moeten bewegen, zoals wandelen, fietsen of buiten spelen. Zo'n 45 procent van de kinderen haalt dat niet.

Marcia Nieuwenhuis 22-06-18, 03:00 Laatste update: 09:42

Nieuws Sport Uitzendingen

Bijna de helft van de Nederlandse kinderen beweegt te weinig. Volgens cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek voldoet 45 procent van alle kinderen tussen de 4 en 12 jaar niet aan de beweegrichtlijnen. Het is voor het eerst dat het CBS dit onderzocht heeft.

Het advies voor schoolkinderen is om elke dag minstens een uur matig intensieve inspanning te leveren, zoals fietsen, wandelen of rustig zwemmen. Het zijn activiteiten die wat moeite kosten, maar waarbij praten mogelijk blijft.

Drie keer per week moeten daar spier- en botversterkende activiteiten bij komen zoals springen, rennen, dans of krachttraining. Ook traplopen valt daaronder.

Bijna alle kinderen (99,4 procent) doen voldoende spier- en botversterkende activiteiten. Volgens opgave van de ouders doet bovendien twee derde van alle kinderen wekelijks aan sport.

Ouders geven niet het goede voorbeeld

de Volkskrant

ina Nieuws & Achtergrond Columns & Opinie Video Wetenschap M

Jeugd zit te veel en sport te weinig

Amsterdam Voormalig staatssecretaris Clémence Ross vindt dat er een breed maatschappelijk front moet worden gevormd tegen het almaar toenemend probleem van overgewicht bij de Nederlandse jeugd. 'We moeten nu ingrijpen voordat we Amerikaanse toestanden krijgen', zei ze in haar huidige rol als directeur van het Nederlands Instituut voor Sport & Beweging, NISB.

8 oktober 2010, 0:00

Aanleiding voor haar noodkreet was de presentatie van de nieuwste peiling van de TNO-monitor Bewegen en Gezondheid op de Dag van het Sportonderzoek in Amsterdam. Jongeren zitten te veel en sporten te weinig. De gevolgen zijn desastreus, 14

Maakt de volgende vragen en beargumenteer alle vragen:

1. Als je de krantenstukjes gelezen hebt, zal er een eerste reactie zijn, die bij je opkomt
Welke is dat?
2. Vind jij dat jouw school meer aan bewegingsonderwijs zou moeten doen?
3. Op welke manieren beweeg je zelf? Is dit genoeg volgens de norm uit de krantenstukjes of te weinig?
4. Zou je meer willen bewegen?

Bespreek je antwoorden in tweetallen en maak de volgende vragen:

1. Als jullie de antwoorden vergelijken bij vraag 1, wat komt er dan overeen? Wat zijn de verschillen?
2. Vinden jullie dat jullie school meer zou moeten doen aan bewegingsonderwijs? Waarom wel, waarom niet?
3. Zou je elkaar een tip en een top kunnen geven over hoe jullie bewegen?

Schrijf een conclusie: reflecteer op je eigen sporten. Neem hier de antwoorden in mee van de bovenstaande vragen.

Opdracht 3: Verslavingen

Maak de volgende vragen. Het doel hiervan is om je voorkennis te activeren. Deze opdrachten worden ook nog klassikaal besproken.

- 1 Ken je mensen die aan alcohol of drugs verslaafd zijn?
- 2 Wat vind je kenmerkend aan hen?
- 3 Ken je mensen met een eetverslaving, een gokverslaving of een andere verslaving aan een bepaalde gewoonte?
- 4 Hoe vind je het om contact met verslaafden te hebben?
- 5 Zeg je iets over de verslaving tegen je kennis of houd je je erbuiten? Signaleer je hem of haar dat je je zorgen maakt? Help je hen op de een of andere manier? Praat je er met anderen over? Wijs je hen op mogelijke hulp, bijvoorbeeld een consultatiebureau voor alcohol en drugs?
- 6 Ben je zelf bewust bezig met het gebruik van alcohol en drugs om zo verslaving te voorkomen? Wat doe je wel en wat doe je niet?
- 7 Spreek je met je vrienden altijd af wie de Bob is?

Opdracht 3A: Verslavingen

Geef de juiste betekenis van de volgende begrippen door:

- het begrip in eigen woorden te formuleren;
- een voorbeeld te geven waarbij je het begrip toepast.

1. Fysiek
2. Mentaal
3. Cannabis
4. Hasj
5. Weed
6. Psychische instabiliteit
7. Lachgas

Opdracht 3B: Verslavingen

Beantwoordt de volgende vragen.

Roken:

Als je rookt, krijg je nicotine, teer en koolmonoxide binnen.

1. Wat is de werking van elk van de drie?
2. Wat zijn hiervan de gevolgen?
3. Heb jij wel eens gerookt? Hoe oud was je toen je je eerste sigaret opstak? Wat is de gemiddelde leeftijd?
4. Is stoppen met roken moeilijk? Leg je antwoord uit.

Alcohol:

Je krijgt alcohol binnen.

1. Wat is de werking ervan?
2. Wat zijn de gevolgen?
3. Voor wie is alcohol extra slecht?

Cannabis:

1. Op welke manieren kun je cannabis binnen krijgen?
2. Op welke manier raak je aan cannabis verslaafd?
3. Welke werking hebben hasj en weed?
4. Wat zijn de gevolgen van het gebruik van hasj en weed?
5. Voor welke mensen is het gebruik van cannabis een extra risico?

XTC:

1. Waarom heet XTC een partydrug? Wat doet het met je?
2. Wat zijn de risico's van XTC?

Speed:

Speed wordt ook wel een pepmiddel genoemd. Waarom? Welke risico's heeft het gebruik van speed?

Gokken:

1. Waarom gokken mensen?
2. Waarom is gokken gevaarlijk?
3. Welke lichamelijke klachten komen door gokken?

Opdracht 3C: Verslavingen

Zoek middelen en methodieken om verslavingen te bestrijden

Verslavingen zijn wijder verbreid dan je denkt. We trekken het begrip in deze opdracht wat breder, dan waar je gewoonlijk aan denkt bij het woord 'verslavingen'. Behalve roken, alcohol, drugs en gokken kun je soms ook spreken van verslaving bij:

- Te veel koffie drinken;
- Te veel energiedrankjes drinken;
- Obsessief sporten;
- Gameverslaving;
- Nagels bijten.

In deze opdracht kies je twee verslavingen uit waar je je persoonlijk bij betrokken voelt. Ofwel je vindt dat je een dergelijke verslaving hebt, of je voelt dat je op het randje van een verslaving balanceert, of de verslaving interesseert je. Je gaat over die verslavingen uitzoeken hoe je ervan af kunt komen.

In subgroepen ga je het volgende doen:

Je kiest per groepje een verslaving uit.

Elk groepje maakt een collage over de verslaving.

Aan de hand van de collage geeft elk groepje een voorlichting over de verslaving.

Eisen aan de collage:

- Er is duidelijk aangegeven om welke verslavingen het gaat;
- Er is gebruik gemaakt van passend beeldmateriaal;
- Eventueel mag de collage ook digitaal worden gemaakt.

Opdracht 4A: Leren nee zeggen

Dit is een doe opdracht. In deze opdracht ga je klassikaal aan de slag met leren nee zeggen.

Aan de hand van de oefening ga je vervolgens een reflectie schrijven (bijlage 4) schrijven. Deze opdracht bestaat uit drie delen.

De tafels en stoelen worden aan de kant geschoven zodat er twee kringen kunnen worden gemaakt. Een buiten en een binnen kring.

De buiten kring loop nu langzaam naar de binnen kring toe, de binnen kring zegt stop per persoon als de persoon vindt dat de buitenkring te dicht bij komt.

Zodra iedereen uit de binnen kring stop heeft gezegd is de oefening voor bij. Bespreek klassikaal de volgende vragen:

- Wat heeft het gemaakt dat jij stop zei?
- Hoe voel je aan dat er iemand te dicht bij komt?
- Voel je als buitenkring aan wanneer je te dicht bij komt

Ga nu weer in start opstelling staan. Dus de twee kringen.

Nu moet je duidelijk maken dat je wilt dat iemand niet te dicht bij komt maar dan fysiek. Steek bijvoorbeeld je hand uit.

Bespreek klassikaal de volgende vragen:

- Wat heeft het gemaakt dat jij stop zei?
- Hoe voel je aan dat er iemand te dicht bij komt?
- Was het duidelijk wat de persoon bedoelde?
- Hoe maakte jij duidelijk dat de persoon moest stoppen?
- Voel je als buitenkring aan wanneer je te dicht bij komt?

Ga opnieuw in een buiten en binnen kring staan.

Nu ga je met je mimiek -> je gezicht, duidelijk maken wanneer een persoon moet stoppen. En bespreek de volgende vragen:

- Hoe heb je duidelijk gemaakt dat de persoon moet stoppen?
- Is die persoon gestopt op het moment dat jij dat duidelijk wou maken?
- Is het duidelijk geweest dat de buiten kring moest stoppen? Waarom wel / waarom niet?

Draai nu de groepen om en doe de oefening nog een keer. Zodat iedereen kan ervaren hoe het is om de buiten kring te zijn en hoe het is om de binnen kring te zijn.

Vervolgens schrijf je een reflectie over deze les.

Opdracht 4B: Paarse vrijdag

In deze opdracht gaan jullie je verdiepen in paarse vrijdag. Wat is paarse vrijdag en om welke redenen zou je wel of niet mee doen aan paarse vrijdag.

Zoek eerst met zijn alle uit wat paarse vrijdag is. En wanneer die plaats vindt.

Bespreek vervolgens met zijn alle waarom je wel of niet je paars zou dragen op paarse vrijdag. Schrijf vervolgens een reflectie aan de hand van bijlage 4.

Optie:

Als docent zijnde kan je er voor kiezen om aan deze opdracht meer invulling te geven om de documentaire film Valentijn te kijken in de klas, deze duurt plus minus 70 minuten.

Opdracht 4C: Ik val op...

Als laatste opdracht gaan jullie klassikaal een fotocollage maken.

Klassikaal bespreken jullie op welk type persoon jullie vallen. Het is namelijk niet zo zwart wit als wij willen denken. Val jij op grote mensen, kleine mensen, mensen blond haar of misschien wel kale mensen?

Schrijf alle eigenschappen waar jullie opkomen op het bord. Vervolgens krijgen jullie grote vellen papier en ga foto's van elkaar maken.

Van deze foto's word een collage gemaakt.

Zet de collage hieronder.

Opdracht 5: Gezondheid en economie

Dit lijkt misschien een aparte combinatie. Waarom gaan we het in de periode hebben over gezondheid en economie? Het bedrijfsleven kan niet zonder gezonde arbeidskrachten. Als medewerkers ziek zijn, draait de productie minder goed, zijn er haperingen en blijft er werk liggen. Een belangrijke vraag in deze les is: wie is er verantwoordelijk voor de gezondheid van mensen? Ben jij verantwoordelijk voor alleen jouw eigen gezondheid of kijk je ook om je heen? En wat doe je als je niet gezond leeft en het heeft invloed op jouw werkprestaties? Ben je manager van iemand die vaak ziek is, wat doe je daar dan mee?

Kortom: in deze les kijken we naar verantwoordelijkheden, mogelijkheden en onmogelijkheden in de wet en hoe zit het met de gezondheid van mensen in andere landen en de invloed op de economie in de wereld.

Opdracht 1:

Lees de stellingen en geef aan in welke mate jij het er mee eens bent.

1 = helemaal niet mee eens, 5 = helemaal mee eens.
Zet per vraag een kruisje in één van de vakjes ernaast.

Vraag	Wat vind ik er van?				
	Helemaal niet mee eens	Een beetje mee oneens	Geen mening	Een beetje mee eens	Helemaal mee eens
Ik ben niet verslavingsgevoelig					
Ik heb geen verslaving					
Gezondheid van werknemers heeft veel invloed op het functioneren					
De werkgever is verantwoordelijk voor een gezonde werkomgeving					
De werknemer is verantwoordelijk voor zijn eigen gezondheid tijdens het werk					

De werkgever mag geen invloed hebben op wat de werknemer in zijn vrije tijd doet (als het gaat over bijv. drugs of alcohol)					

Opdracht 5A: Gezondheid en economie

Maakt de volgende vragen:

1. Beschrijf in maximaal 50 woorden wat voor jou 'gezond leven' is.
2. Noem twee wetten die werknemers beschermen bij ziekte of bij ziekte van familieleden.
3. Geef je mening over de volgende stelling: Een werknemer die ziek is doordat hij of zij bewust ongezond leeft, moet minder uitbetaald krijgen. Gebruik hiervoor maximaal 75 woorden (en minimaal 40)
4. Wat doe jij om gezond te leven?
5. Noem 3 mogelijke problemen op het gebied van gezondheid die invloed kunnen hebben op de wereldeconomie, geef ook uitleg bij deze drie problemen.
6. Vind jij dat wij als 'Westerse samenleving' ook verantwoordelijk zijn voor de gezondheid van werknemers in Derde Wereldlanden? Denk bijvoorbeeld aan de werkomstandigheden van naaisters in Bangladesh of de mijnwerkers in Zuid-Afrika. Bespreek dit in de klas en vat de belangrijkste conclusie samen in minimaal 30 en maximaal 50 woorden.

Opdracht 5B: Gezondheid en economie

Rollenspellen

We gaan in de groep een rollenspel spelen. Hieronder staat de situatie en de personen die een rol spelen tijdens de discussie. Je gaat je samen met anderen voorbereiden op je rol door je te verdiepen in de wet- en regelgeving, mogelijke tegenreacties en antwoorden op vragen die de anderen jou kunnen stellen.

De voorbereiding doe je op papier en je zorgt ervoor dat ze in de map komen. Neem er de tijd voor. Je zal later als je gaat werken vast een keer in de situatie komen waarbij een werknemer zichzelf in de problemen heeft gewerkt. Je bent dan als werkgever gebonden aan regels, maar diezelfde regels bieden je ook kansen. Dan moet je wel weten wat je mogelijkheden en onmogelijkheden zijn. Daar ga je nu mee aan de slag.

Situatie: Een werkgever en werknemer zijn in conflict met elkaar omdat de werknemer een verslaving heeft (drank, drugs, gamen, roken ...dat bepalen jullie in overleg). Deze verslaving zorgt ervoor dat de werknemer te laat op het werk komt, zich vaker dan anderen ziek meldt en dat de prestaties van de werknemer steeds slechter worden. De houding van de werknemer heeft ook invloed op de sfeer op de afdeling. Er moet dus iets gebeuren.

Rollenspel 1: De werkgever en werknemer gaan met elkaar in gesprek over de situatie. Dit gesprek is de basis voor de andere rollenspellen.

Rollen:

- Werkgever
- Werknemer

Rollenspel 2: De werknemer gaat praten met de vakbond over mogelijke acties of te verwachten maatregelen van de werkgever

Rollen:

- Werknemer
- Vakbondsmedewerker

Rollenspel 3: De werkgever gaat praten met PZ/HR (Personeelszaken). Wat voor maatregelen kan en mag je nemen als een werknemer zich zo gedraagt? Wat wil je en hoever kan/mag je gaan?

Rollen:

- Werkgever
- PZ

Rollenspel 4: De werkgever en werknemer gaan weer met elkaar in gesprek. Deze keer is het een afrondend gesprek waarin alle besproken zaken worden samengevat en er wordt gewerkt aan een oplossing.

Rollen:

- Werkgever
- Werknemer

Opdracht

Je hebt de rollenspellen gespeeld en bekeken. Wat is eruit gekomen? Maak hiervan een achtergrondartikel voor de krant.

Je schrijft voor een regionaal dagblad in de regio waar het bedrijf gevestigd is. Schrijf in het artikel op welke manier werkgever en werknemer het probleem op hebben gelost.

Beschrijf daarin ook wat tegenwoordig de problemen zijn waar een werkgever tegenaan kan lopen (mondige werknemers, lastige vakbonden, uitgebreide wetten en regels enz.).

Omdat het een achtergrondartikel is, kun jij ook je mening geven. De argumentatie is jouw reflectie.

Let op: een artikel bestaat uit een inleiding en heeft ook kopjes.

Deze opdracht wordt ook beoordeeld door de docent Nederlands.

Opdracht

In deze les heb je ook aan jouw competenties gewerkt. Soms was het heel duidelijk, soms ook minder duidelijk. Hieronder staan de competenties waar je zeker iets mee hebt gedaan. Kies er 1 uit en geef aan hoe jij gegroeid bent.

Kies er ook 1 waar jij nog aan wilt werken tijdens je studie.

Benoem in alle gevallen ook waarom je deze competentie gekozen hebt en hoe.

Geef jezelf ook een cijfer van 1 t/m 10 voor elke competentie.

Competenties	Cijfer
Presenteren	
Analyseren	
Onderzoeken	
Creëren en innoveren	
Leren	
Plannen en organiseren	
Kwaliteit leveren	
Instructies en procedures opvolgen	
Omgaan met verandering en aanpassen	
Met druk en tegenslag omgaan	
Gedrevenheid en ambitie tonen	

Beoordeling: LWP vitaal burgerschap

Aan het einde van de deze periode heb je voor je LWP vitaliteit aan de volgende eisen voldaan.

Wordt er niet aan een van deze eisen voldaan, dan wordt het LWP **NIET** nagekeken!!

- ✓ Lettertype Arial, lettergrootte 11;
- ✓ Paginanummering;
- ✓ Inhoudsopgave;
 - Uitgewerkte opdracht 1
 - Uitgewerkte opdracht 1A
 - Uitgewerkte opdracht 1B
 - Uitgewerkte opdracht 2A
 - Uitgewerkte opdracht 3
 - Uitgewerkte opdracht 3A
 - Uitgewerkte opdracht 3B
 - Uitgewerkte opdracht 3C
 - Uitgewerkte opdracht 4
 - Uitgewerkte opdracht 5A
 - Uitgewerkte opdracht 5B
- ✓ Aan alle eisen van de opdrachten moet voldaan zijn
- ✓ Foto van de gemaakte schijf van 5,
- ✓ Presentatie van de gekozen verslaving is bijgevoegd aan het verslag (dit kan een PowerPoint of een Prezie zijn of wat anders)
- ✓ Deelname aan de rollenspellen
- ✓ Het geschreven kranten artikel
- ✓ Bronvermelding
- ✓ Keurige uitwerking in volledige zinnen (beginnen met Hoofdletter en eindigen met . (punt).

LWP Zingeving ethiek en dialoog

Deze LWP gaat over zingeving. Dit klinkt misschien heel zwaar, maar het gaat om jouw leven!

Je bent jezelf. Je kent jezelf. Je kiest jezelf.

Hou dit in gedachten, want het is ook jij die oordeelt over een ander, het is jij die voelt wat het is dat jij voelt. Hier is geen goed of fout in.

Maar denk wel dat een ander hierin ook zijn mening heeft.

Jullie gaan leren hiermee om te gaan, respectvol met elkaar het gesprek aan gaan over jullie meningsverschillen.

Opdracht 1. Moreel oordeel

Voor je begint beantwoord je eerst de vraag:

Hoe vaak op een dag denk jij dat je een moreel oordeel velt?

Antwoord:

Informatie tekst:

Een oordeel gaat over gedrag van mensen en hoe ze met elkaar om gaan.

In een moreel oordeel spreek je uit wat je vindt van jezelf en van anderen. Je geeft aan wat jouw verwachtingen zijn van een ander, of hoe die ander met jou of andere om moet gaan.

Bekijk nu de drie voorbeeldzinnen:

- De docent marketing laat jou nooit eens uitpraten!
- Ik vind het lullig dat Bilal de verkering verbrak via sms.
- Chantal, kon je nu niet éven op me wachten voordat je naar de trein loopt?

Vragen

Bedenk nu zelf ook eens drie zinnen waarin een moreel oordeel ligt.

- 1.
- 2.
- 3.

2. Welke morele oordelen heb jij uitgesproken de afgelopen dagen? Schrijf ze precies zo op als hoe je ze uitsprak. Bedenk er minimaal 5.

3. Wanneer was de laatste keer dat jij een gesprek had over een moreel onderwerp? Beschrijf het onderwerp, de vorm van de interactie en het verloop van het gesprek (Tip: het is nooit langer dan een dag geleden).

Opdracht 2A. Ethische dilemma's

Informatie

Welke factoren zijn zoal van invloed bij het bepalen wat goed, verkeerd of slecht is?

- Religie (welk geloof of levensbeschouwing hoort bij jou?);
- Sekse (ben je een man of een vrouw, een jongen of een meisje);
- Maatschappelijke ontwikkelingen (wat is de geschiedenis van de groep, het land, wat is jouw geschiedenis);
- Cultuur (culturele achtergrond, normen en waarden, religie, positie man/vrouw, klimaat, etc.).

De invloed van de culturele en religieuze traditie op het ethisch gedrag van mensen is groot. Enkele voorbeelden:

- In het boeddhisme bestaan vijf voorschriften, welke de basisethiek vormen voor een boeddhist.
- Zowel het jodendom als het christendom kennen de tien geboden, en de islam de sharia.
- Het humanisme is een niet-godsdienstige levensbeschouwing die de waardigheid, vrijheid en persoonlijkheid van de mens vooropstelt.

Alle samenlevingen bezitten voorschriften of ongeschreven regels en normen waaraan de leden van die samenleving zich moeten houden.

Ethiek kan gaan over heel specifieke vragen zoals:

- 1) Mag de echtgenoot van een coma-patiënte besluiten over haar euthanasie, ook als haar familie erop tegen is? (de kwestie Terri Schiavo);
- 2) Mogen dieren gebruikt worden in laboratoria die medicijnen ontwikkelen? (de discussie rond dierproeven);
- 3) Mag een persoon worden afgeluisterd, als maar gedacht wordt dat hij "terrorist" zou kunnen worden/zijn? (de Patriot Act);
- 4) Mag de doodstraf worden uitgevoerd op een man die twee vrouwen heeft vermoord?
- 5) Mag een vrouw die ongewenst in verwachting een abortus laten doen?

Opdracht

Kies een van de onderwerpen uit 1 tot en met 5. En beantwoordt de volgende vragen:

1. "Heiligt een doel ooit de middelen?" met andere woorden; mag je alles doen om het doel te bereiken? Hoever mag je daarin gaan?
2. "Wat is rechtvaardigheid?"
3. "Moet men een keuze afwegen aan de hand van de gevolgen of telt de intentie?"
4. "Wanneer is een persoon verantwoordelijk voor zijn daad?"
5. In het alledaagse leven loop je ook tegen ethische dilemma's aan. Op school, op het werk, op de sportclub. Denk eens na over ethische dilemma's waar je tegenaan loopt in het dagelijks leven. Wat doe je met die kwesties?

Opdracht 2B. Ethische dilemma's

Beantwoord de volgende scenario's

Stel je voor; je bent kapper en je ziet dat de bedrijfsleider potjes van een duur merk vult met goedkope shampoo en het dan voor veel geld verkoopt. Is dat ethisch verantwoord? Waarom vindt jij dat?

Stel je voor; je buurman is afgekeurd voor zijn werk in de bouw. Nu heeft hij een uitkering en werkt hij zwart als klusjesman. Vind je dat ethisch verantwoord? Waarom vindt jij dat?

Stel je voor; je huisarts declareert bij je zorgverzekeraar dubbele afspraken, terwijl je maar even binnen bent geweest. Vind je dat ethisch verantwoord? Waarom vindt jij dat?

Stel je voor;..... Kun je zelf een voorbeeld noemen van ethische dilemma's uit je eigen leven?

Opdracht 3. Essay ethische dilemma's

Informatie:

Wat is moraal?

Hoe moet je je gedragen? De vraag hoe je je moet gedragen heeft te maken met moraal. Een moraal is een antwoord op de vraag 'wat is goed gedrag?'. "Je mag niet stelen" zou een voorbeeld kunnen zijn van een moraal. Andere voorbeelden zijn: "je moet zorgen voor zieke mensen" en "je mag niet pesten". Verschillende mensen hebben verschillende moralen. Zo vind jij misschien dat een man de deur open moet houden voor een vrouw, maar iemand anders vindt dat misschien onzin. Of een christen vindt dat je varkensvlees mag eten, maar volgens moslims is het niet goed om dat te doen.

Bestaat er een moraal die geldt voor iedereen? Een moraal die geldt voor elk mens over de hele wereld, ongeacht in welk land je woont, van welke cultuur je bent, of gelovig bent of niet? Welk moraal zou dit zijn, die voor iedereen geldt?

Filosofen die denken dat er inderdaad een moraal bestaat die voor iedereen geldt, zijn "naturrechtdenkers". Zij denken dat er een moraal is die voor ieder mens ter wereld geldt. Bijvoorbeeld "je mag geen andere mensen doden". Er zijn ook filosofen die denken dat moraal altijd verschilt per cultuur en dat de ene cultuur het niet beter weet dan de andere. Volgens hen zijn er dus verschillende moralen, maar je kunt niet zeggen welke moraal beter of slechter is dan de andere. Deze filosofen noem je "cultuurrelativisten".

Opdracht: Kies een ethisch dilemma wat je nader wil onderzoeken. Hoe kun je nou tot een mening komen ten aanzien van een dilemma of een ethisch vraagstuk? Je gebruikt hiervoor onderstaand stappenplan. Je moet de vragen eerst beantwoorden. Daarna kun je pas verder met het essay.

Thema's

- Abortus
- Doodstraf
- Geweld
- Drugshandel
- Milieuvervuiling
- Euthanasie
- Dierenwelzijn
- Prostitutie
- Orgaandonatie
- Armoede

Stappenplan Ethisch Oordelen

A. Beschrijving en analyse

- Wat houdt het thema precies in?
- Wie zijn er bij betrokken?

- Welke belangen hebben de betrokkenen?
- Welke morele opvattingen hebben de betrokkenen?

B. Beoordeling en beslissing

- Zijn er andere, alternatieve mogelijkheden?
- Welke voordelen en nadelen zijn hieraan verbonden?
- Welke belangen zouden het zwaarst moeten wegen volgens jou? Waarom?
- Welke beslissing(en) moet(en) naar jou oordeel genomen worden ?
- Waarom is (zijn) deze beslissing(en) naar jouw oordeel beter dan andere beslissingen?
- Zou jij deze beslissing(en) ook publiekelijk kunnen en willen verdedigen ?

C. Morele basis

- Zou jij van de beslissing een algemene regel willen maken?
- Zou jij de beslissing(en) waarderen als jij zelf 'de verliezende partij' was?
- Op welke visie op de mens / de maatschappij is (zijn) jouw beslissingen gebaseerd?
- Welke waarden zijn voor jou doorslaggevend?
- Welk ethisch concept hanteer jij zelf?

Hieronder zie je een rijtje met van “ethische concepten”, dat is een moeilijk begrip voor ethische stromingen of ideeën. Misschien schrik je een beetje van de moeilijke woorden, maar als je rustig alles doorneemt kun je vast achterhalen wat het meest bij jou past.

Ethisch relativisme

Alle meningen zijn subjectief; jouw mening wordt bepaald door je eigen persoonlijke smaak of door afspraken binnen een bepaalde groep. Alle opvattingen en meningen worden ten allen tijde geaccepteerd. Iedereen heeft een eigen verantwoordelijkheid. Iedereen is vrij. Iedereen heeft in principe gelijk.

Ethisch dogmatisme

De eigen moraal is juist en goed. Daarom is het ook goed daar naar te handelen. Je doet alleen dingen die bij je eigen morele standaard horen. Er is een duidelijk oordeel over wat goed of slecht is. De eigen moraal is juist, daar hoef je verder ook niet over na te denken. Niet tolerant ten opzichte van mensen die anders doen en denken. Niet tolerant ten opzichte van mensen met een ander geloof. Discussie is niet mogelijk.

Deugden ethiek

Moraal is verbonden aan een bepaalde levensvisie en persoonlijke "deugden", bijvoorbeeld: wijsheid, matigheid, moed, rechtvaardigheid en zorg voor anderen. Aandacht voor het vormen van je eigen ik, je persoonlijke ontwikkeling en de ontwikkeling van een levensvisie. Er zijn geen regels of antwoorden als het gaat om het juiste handelen bij concrete dilemma's. Wat is dan juist? Wat is dan goed om te doen?

Deontologische ethiek

Moraal wordt bepaald door een combinatie van algemeen geldende normen, rechten en plichten. Menswaardigheid moet altijd een basis zijn voor je handelen. Gaat uit van gelijkwaardigheid van alle mensen, maar de algemene normen, rechten en plichten worden bepaald door de cultureel dominante groep.

Je gaat nu je essay schrijven. Doe dit in de stijl van een ethisch concept waarvan jij vindt dat die het beste bij je past.

Waar moet jouw essay aan voldoen?

- Het bevat minimaal 1500 woorden.
- Het is in eigen woorden geschreven.
- De inleiding moet prikkelend zijn; je maakt de lezer nieuwsgierig.
- Je mag persoonlijke ervaringen gebruiken in je essay.
- Je geeft een beschrijving van het thema en jouw mening daarover.
- Je gebruikt verschillende argumenten om jouw mening te onderbouwen.
- Je geeft aan welke andere meningen er leven in de maatschappij ten aanzien van dit thema.
- Je geeft je mening over tegenargumenten.
- Je schrijft jouw conclusie.

Opdracht 4: Presentatie

Je gaat in deze opdracht je essay presenteren. Deze presentatie moet aan de volgende eisen voldoen:

- Minimaal 5 minuten;
- Er komt duidelijk naar voren wat jou mening is over het ethische dilemma en waarom;
- Ook de tegen argumenten worden belicht;
- Er komt duidelijk naar voren wat de meningen van de maatschappij zijn over jouw ethische dilemma.

Opdracht 5: Dilemma op dinsdag

Zoek op het internet het fenomeen dilemma op dinsdag op. Als je dit al kent hoef je dit niet te doen.

De opdracht is:

Maak je eigen dilemma op dinsdag.

Eisen:

- Bedenk je eigen dilemma;
- Knutsel, knip, plak, teken of maak foto's die horen bij het dilemma;
- Maak een foto van jou dilemma en zet deze hier onder.

Voorbeeld

Beoordeling LWP: Zingeving ethiek en dialoog

De LWP zingeving, ethiek en dialoog moet aan de volgende eisen voldoen.
Wordt er niet aan een van deze eisen voldaan, dan wordt de LWP **NIET** nagekeken!!

- ✓ Lettertype Arial, lettergrootte 11;
- ✓ Paginanummering;
- ✓ Inhoudsopgave;
 - Uitgewerkte opdracht 1
 - Uitgewerkte opdracht 2A
 - Uitgewerkte opdracht 2B
 - Uitgewerkte opdracht 3
 - Uitgewerkte opdracht 4
 - Uitgewerkte opdracht 5
- ✓ Aan alle eisen van de opdrachten moet voldaan zijn
- ✓ Bronvermelding
- ✓ Keurige uitwerking in volledige zinnen (beginnen met Hoofdletter en eindigen met . (punt)).

LWP De mijlpaal

Examinering van Landstede Loopbaan Burgerschap

t.b.v. cohort 2019 - 2020

Beste student,

Aan het begin van je opleiding heb je deze reader gekregen als ondersteunend materiaal bij de LWP De Start.

In deze reader vind je informatie over het samenstellen van je eigen portfolio voor Landstede Loopbaan Burgerschap (LLB). In het portfolio laat jij zien wat je gedaan hebt en hoe dat heeft bijgedragen aan jouw ontwikkeling in je leren, in je loopbaan en in je functioneren als burger. Zie LWP De Start.

Aan het eind van de beroepsopleiding sluit je ook LLB af. Dat gebeurt met de beoordeling van jouw LLB-portfolio.

Je rondt LLB af met LWP De Mijlpaal. Daarna zal de beoordelaar jouw portfolio beoordelen. Criteria bij deze beoordeling:

1. inspanning voor alle kerntaken en alle werkprocessen. (Kwantiteit)
2. authentiek eigen materiaal en bronvermelding bij gekopieerde gedeelten (Authenticiteit)
3. beschrijvingen van verschillende leer- en ervaringssituaties (Variatie)
4. een helder beeld van jouw ontwikkeling op het gebied van Loopbaan en Burgerschap (Relevantie)
5. waar je nu staat op het gebied van Loopbaan en Burgerschap (Actualiteit)

Veel succes met het werken aan je LLB-portfolio.

Inleiding

Tijdens je opleiding houd je je inzet en ontwikkeling bij ten aanzien van Landstede Loopbaan Burgerschap met behulp van het LLB-portfolio. Aan het eind van de opleiding moet je via de beoordeling van dit portfolio aantonen welke inspanning je hebt geleverd en hoe je je hebt ontwikkeld op het gebied van Landstede Loopbaan Burgerschap. Het portfolio telt mee voor de beslissing door de examencommissie of je geslaagd bent.

Je geeft zelf sturing aan je leerproces onder andere door een individuele invulling van je leerroute en door samenwerking met andere studenten, collega's uit de beroepspraktijk en mensen die je verder ontmoet in de samenleving. Overleg regelmatig met je coach over de vulling van dit portfolio.

In dit portfolio komen de zes kerntaken en de werkprocessen van Landstede Loopbaan Burgerschap aan bod.

De zes kerntaken zijn in twee trajectlijnen gegroepeerd.

Trajectlijn 1 Kerntaak 1 Leren en loopbaan

Trajectlijn 2 Kerntaak 2 De Politiek-Juridische dimensie, Kerntaak 3 De Economische dimensie, Kerntaak 4 De Sociaal-Maatschappelijke dimensie, Kerntaak 5 Vitaal burgerschap, Kerntaak 6 Zingeving, ethiek en dialoog

Kijk voor de verdere uitwerking van de trajectlijnen in e-TO, trajectlijn Leren en Loopbaan nr.1561 en trajectlijn Burgerschap nr. 1564.

Het is belangrijk voor jou om precies te weten wat een LLB-portfolio is en hoe het werkt. Informatie hierover vind je in het volgende hoofdstuk.

1.0 Het LLB-portfolio

1.1 Wat is een LLB-portfolio?

Het LLB-portfolio is een persoonlijke verzamel map. Het LLB-portfolio heeft vijf belangrijke kenmerken:

- Jij stelt je eigen portfolio samen.
- In je portfolio laat jij jouw inspanning zien op het gebied van LLB
- In je portfolio laat je groei en ontwikkeling zien op het gebied van LLB.
- In je portfolio reflecteer je op je leerproces en op de producten of resultaten van dat leren.
- Bij het samenstellen van je portfolio word je begeleid door je coach.

1.2 Waarom stel je een portfolio samen?

In je portfolio laat je zien wie je bent, wat je kunt, wat je weet en hoe je ontwikkeling verlopen is. Aan de hand van jouw portfolio LLB laat jij je inspanning en ontwikkeling zien op het gebied van alle kerntaken van LLB.

1.3. De thema's van Landstede Loopbaan Burgerschap

In Nederland zijn voor alle mbo-studenten de thema's Loopbaan en Burgerschap hetzelfde. Ieder ROC heeft daarnaast de mogelijkheid om iets eigens toe te voegen. In Landstede zijn de thema's Leren, Ondernemend en Zingeving, Ethiek en Dialoog toegevoegd. Landstede ziet 'leren' als een basis voor de opleiding. Landstede vindt 'ondernemend gedrag' belangrijk. En Landstede gaat voor waarde-vol leren, leven en werken, wat je terugziet in de aandacht voor 'zinggeving, ethiek en dialoog'.

1.4 Hoe stel je een portfolio samen?

Je portfolio stel je samen aan de hand van de trajectlijnen (kerntaken en werkprocessen) van LLB. Je bent zelf verantwoordelijk voor jouw leerproces en voor het vullen van je portfolio. Verslagen van coach- en loopbaangesprekken zijn in elk geval ook onderdeel van jouw portfolio, voor kerntaak 1. Werken aan je portfolio LLB gebeurt tijdens de hele opleiding, dus in alle periodes en ook tijdens de BPV. Je coach zal je daarin begeleiden en geeft ook aan in welke vorm je het portfolio kunt maken. De inhoud van het portfolio is jouw persoonlijke eigendom. In de loop van de opleiding vul je het portfolio en haal je er misschien ook weer delen uit. Je zorgt er voor dat je aan de hand van jouw portfolio goed kunt laten zien wie je bent, wat je kunt, wat je weet en wat je hebt gedaan op het gebied van LLB.

1.5 Begeleiding van jouw portfolio

Tijdens de opleiding werk je zelfstandig aan je portfolio. Voor de begeleiding van je portfolio maak je zelf afspraken met je coach. Tijdens de coachgesprekken word je geholpen om jouw loopbaanoriëntatie en je ontwikkeling in burgerschap in kaart te brengen op basis van de trajectlijnen (kerntaken en werkprocessen). Samen bespreek je hoe je jouw loopbaan en burgerschap kunt ontwikkelen tijdens en na de opleiding.

1.6 Hoe wordt het portfolio beoordeeld?

Je portfolio wordt inhoudelijk beoordeeld tijdens de opleiding. Jouw coach stelt op basis van dit portfolio vast of jij je door het maken van LWP's over alle kerntaken en alle werkprocessen voldoende inspant voor LLB en bespreekt met jou hoe je je ontwikkelt op het gebied van LLB en kritische denkvaardigheden. Aan het eind van de opleiding, na het maken van LWP De Mijlpaal, zal de beoordelaar jouw portfolio beoordelen aan de hand van vijf criteria: authenticiteit, variatie, relevantie, actualiteit en kwantiteit, zie hiervoor ook het beoordelingsformulier.

2.0 Ontwikkeling

Aan de hand van alle verzamelde materialen beschrijf je aan het einde van de opleiding hoe je je ontwikkeld hebt t.a.v. de kerntaken en werkprocessen van LLB. Dit doe je op je eigen manier door LWP De Mijlpaal te maken of door onderstaande vragen te beantwoorden. De vragen dienen als hulpmiddel.

Trajectlijn 1 Leren en loopbaan	
Kerntaak 1 Leren en Loopbaan	
Het gaat om leren, leven en werken, zich actief in te zetten op het gebied van loopbaanontwikkeling en oriëntatie op de arbeidsmarkt, kritisch te denken en keuzes te maken en bij dit alles gebruik te maken van netwerken.	
	Werkprocessen
1.1	De student benoemt leerdoelen voor de eigen ontwikkeling.
1.2	De student inventariseert geschikte manieren van leren en kiest passende manieren bij de situatie en bij zichzelf.
1.3	De student plant zijn eigen leerproces, voert het uit, evalueert het en stelt het bij.
1.4	De student heeft inzicht in de eigen kwaliteiten, mogelijkheden, waarden en motieven en is in staat deze te vergelijken met gevraagde kwaliteiten, mogelijkheden, waarden en motieven van verschillende soorten werk, doorstroomtrajecten of vervolgonderwijs. Op basis van deze vergelijking komt de student tot weloverwogen keuzes en vervolgstappen. Om gemaakte keuzes te realiserende kan de student ondersteuningsmogelijkheden ten behoeve van de loopbaanontwikkeling formuleren.
1.5	De student oriënteert zich op de arbeidsmarkt, bouwt contacten op, onderhoudt die en heeft inzicht in de mogelijkheden die de arbeidsmarkt biedt.

2.1 Vragen trajectlijn 1: leren en loopbaan

1. Hoe heb je aan alle werkprocessen van deze trajectlijn gewerkt gedurende je opleiding en BPV?

2. Welke ontwikkeling heb je daarin doorgemaakt? Welke competenties heb je daarmee ontwikkeld?

3. Op welke onderdelen, behorende bij de trajectlijn, wil je je in de toekomst ontwikkelen?

Trajectlijn 2 Burgerschap	
Kerntaak 2. De Politiek-juridische dimensie De bereidheid en het vermogen om deel te nemen aan politieke besluitvorming. (participatie in formele zin en meer (inter)actieve vormen van betrokkenheid bij besluitvorming op verschillende politieke niveaus)	
2.1	De student heeft inzicht in de onderwerpen die voor hem van belang zijn en waarover politieke besluiten worden genomen, in de verschillende meningen en opvattingen die erover bestaan en in de verschillende belangen die daarbij een rol spelen.
2.2	De deelnemer herkent en erkent de basiswaarden van onze samenleving zoals mensenrechten en acceptatie van diversiteit (onder meer etnische, religieuze, seksuele en gender diversiteit), leert omgaan met waardendilemma's.
2.3	De student heeft kennis over en inzicht in de volgende onderwerpen die bij de politiek-juridische dimensie aan bod komen; de kenmerken en het functioneren van een parlementaire democratie, de rechtsstaat en het rechtssysteem, de rol van de overheid, de belangrijkste politieke stromingen en hun maatschappelijke agenda's, de rol en de invloed op de politieke besluitvorming van belangengroeperingen en maatschappelijke organisaties, de invloed van de Europese Unie op het Nederlandse overheidsbeleid en daarmee op de Nederlandse samenleving, en de rol en de invloed van de (massa)media.
Kerntaak 3. De economische dimensie De bereidheid en het vermogen om een bijdrage te leveren aan het arbeidsproces en aan de arbeidsgemeenschap waar men deel van uitmaakt; De bereidheid en het vermogen om op adequate en verantwoorde wijze als consument deel te nemen aan de maatschappij. (adequaat functioneren op de arbeidsmarkt en binnen een bedrijf en verantwoord handelen op de consumptiemarkt)	
3.1	De student maakt zich algemeen aanvaarde regels en standaard (bedrijfs-)procedures eigen en houdt zich daaraan.
3.2	De student kent de wettelijke rechten en plichten (o.a. Arbo, arbeidsovereenkomst, CAO) van de beroepsbeoefenaar.
3.3	De student stelt zich collegiaal op.

3.4	De student onderzoekt in hoeverre het starten of hebben van een eigen onderneming bij hem / haar past.
3.5	De student heeft kennis over en inzicht in de volgende onderwerpen die bij de economische dimensie aan bod komen: de maatschappelijke functies en waardering van arbeid, de factoren die van invloed zijn op de bedrijfscultuur, de arbeidsverhoudingen in Nederland, de rol en de invloed van branche- of vakorganisaties, de rol van de overheid op het gebied van arbeid
3.6	De student weet hoe hij informatie over producten en diensten kan verzamelen om een weloverwogen keuze te kunnen maken. Hij heeft inzicht in zijn / haar eigen bestedingswensen en kan die afstemmen op inkomsten en uitgaven
3.7	De student kan bij de aanschaf van producten en diensten afwegingen maken met betrekking tot afschrijving en maatschappelijke belangen zoals duurzaamheid, en gezondheidsaspecten.
3.8	De student heeft kennis over en inzicht in de verzorgingsstaat en de consumentenmarkt, begrotingen (bestaande uit inkomsten en uitgaven) en verdienmodellen, kenmerken van duurzame consumptie en productie, fairtrade, de rol en de invloed van consumentenorganisaties, de invloed van de media op het bestedingspatroon van consumenten.
	Kerntaak 4. De sociaal-maatschappelijke dimensie De bereidheid en het vermogen om deel uit te maken van de gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren. Het gaat hier om het adequaat functioneren in de eigen woon- en leefomgeving, in zorgsituaties en in de school; om de acceptatie van diversiteit (onder meer etnische, religieuze, seksuele en gender diversiteit) en culturele verscheidenheid.
4.1	De student kent de aspecten van breed geaccepteerde sociale omgangsvormen en kan deze toepassen in verschillende situaties.
4.2	De student heeft inzicht in de kenmerken van verschillende culturen. In zijn opvattingen en gedrag toont hij respect voor culturele verscheidenheid.
4.3	De student heeft kennis over en inzicht in: de grondrechten en -plichten in Nederland, kenmerken van de verschillende (sub)culturen in Nederland, kenmerken van – en oorzaken van spanningen tussen – verschillende (sub)culturen en bevolkingsgroepen in Nederland, kenmerken van ethisch en integer handelen, en het doel en de invloed van sociale en professionele netwerken.
	Kerntaak 5. De dimensie Vitaal burgerschap; De bereidheid en het vermogen om te reflecteren op de eigen leefstijl en zorg te dragen voor de eigen vitaliteit als burger en werknemer. (de zorg voor de eigen vitaliteit en fitheid, waarbij het belangrijk is om de juiste afstemming te vinden tussen werken, zorgen (voor jezelf en voor anderen), leren en ontspannen.)
5.1	De student is zich bewust is van zijn eigen leefstijl. Hij kan gezondheidsrisico's van leefstijl en werk inschatten, op basis daarvan verantwoorde keuzes maken en onderneemt activiteiten die bijdragen aan een gezonde leefstijl. (Aspecten: bewegen, sport, voeding, roken, alcohol, drugs en seksualiteit.
5.2	De student heeft kennis over en inzicht in de kenmerken van een gezonde leefwijze waaronder de nationale norm gezond bewegen en de aard, plaats en organisatie van gezondheid bevorderende activiteiten in de samenleving en het arbeidsproces.

	Kerntaak 6. Zingeving, ethiek en dialoog; de bereidheid en het vermogen om na te denken over (persoonlijke) zingeving en (persoonlijke) ethische dilemma's, om de dialoog daarover te voeren en om op basis daarvan keuzes te maken en te verantwoorden.
6.1	De student herkent de basiservaringen in (eigen) levensgebeurtenissen en in levensbeschouwelijke tradities, reflecteert daarop en denkt na over zingevingsvragen.
6.2	De student kan aangeven welke idealen, waarden en normen belangrijk zijn in het (eigen) leven, leren en werken. De student maakt ethische keuzes, verantwoordt die en handelt daarnaar met verantwoordelijkheid voor zichzelf, de ander en de samenleving.
6.3	De student kan levensbeschouwelijke en ethische aspecten herkennen, benoemen en integer en met respect bespreken in een gesprek en in (beroeps)situaties waarin sprake is van diversiteit en pluriformiteit . De student kan zich inleven in anderen, (eigen) overtuigingen relativiseren en integer en met respect in dialoog zijn met anderen over idealen, gevoelens, waarden en normen die belangrijk zijn in leven, leren en werken.

2.2 Vragen trajectlijnen 2 tot en met 6

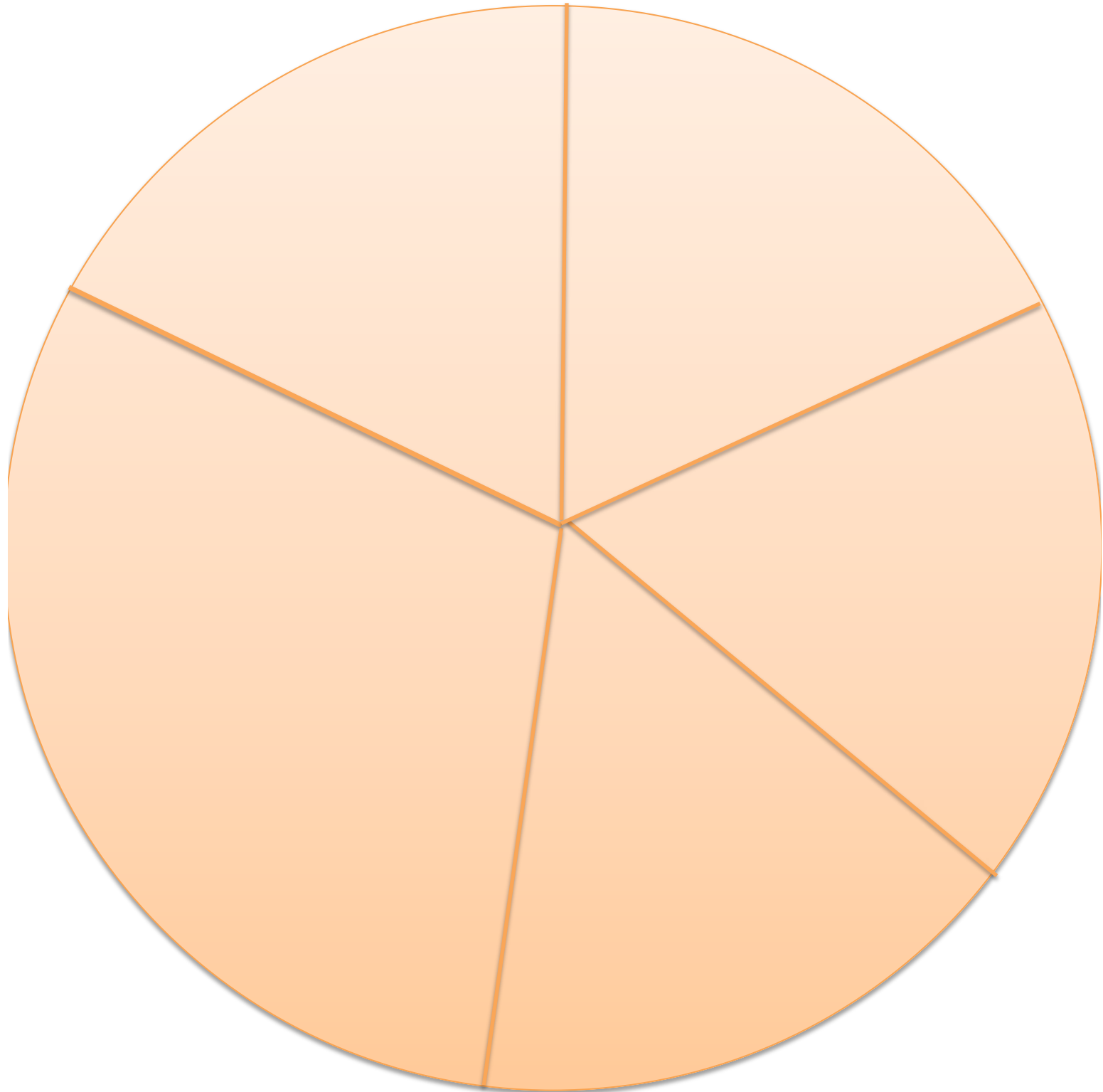
Vul deze vragen voor alle trajectlijnen afzonderlijk in!

1. Hoe heb je aan alle werkprocessen van deze trajectlijn gewerkt gedurende je opleiding en BPV?
2. Welke ontwikkeling heb je daarin doorgemaakt? Welke competenties heb je daarmee ontwikkeld?
3. Op welke onderdelen, behorende bij de trajectlijn, wil je je in de toekomst ontwikkelen?

Bijlage Beoordelingsformulier portfolio LLB

Bijlages

Bijlage 1: Lege schijf van 5

Bijlage 2: Artikel RTL Nieuws

Dit artikel hoort bij de opdracht mensenrechten in Europa uit de LWP Juridische dimensie.

'Mensenrechten in Europa massaal geschonden in naam van veiligheid'

24 februari 2016 08:15Aangepast: 24 februari 2016 10:05

Beeld © EPA

De mensenrechten die de hoeksteen vormen van Europa staan er slechter voor dan ooit, schrijft Amnesty International in haar jaarlijkse rapport.

Europese overheden stonden in 2015 voor flinke uitdagingen: terroristische aanslagen in Frankrijk, het grote conflict tussen Oekraïne en Rusland en de vluchtelingencrisis. Maar bij de aanpak van deze problemen werden massaal mensenrechten geschonden, stelt Amnesty.

"2015 was een turbulent jaar in Europa en een slechte voor mensenrechten," [schrijft de organisatie](#). "In afwezigheid van principiële leiderschap, zag de plaats van mensenrechten als hoeksteen van Europese democratieën er instabieler uit dan ooit."

Kanttekeningen

Anti-terrorismemaatregelen en manieren om de instroom van vluchtelingen te beperken werden eerst aangekondigd met kanttekeningen over mensenrechten. Maar die kanttekeningen werden daarna weer geschrapt of niet concreet gemaakt.

Met name in Frankrijk, maar ook in heel Europa, waren de aanslagen in Parijs een impuls om maatregelen te nemen die volgens Amnesty mensenrechten bedreigen.

Overall werden er anti-radicalisering maatregelen 'die mogelijk vrijheid van meningsuiting beperken en die bepaalde groepen discrimineren'.

Noodtoestand

In Frankrijk werd de noodtoestand afgekondigd, waarmee autoriteiten de mogelijkheid hadden om zonder bevelschrift huiszoeken te doen. In enkele weken werden er 2700 van dit soort huiszoeken gedaan. Twintig moskeeën en verschillende islamitische organisaties werden gesloten.

Met name op gebied van surveillance werden uitzonderlijke maatregelen genomen, schrijft Amnesty. Veiligheidsdiensten kregen 'bijna onbeperkte toegang tot elektronische communicatie'.

Sleepnetwet

In Nederland bijvoorbeeld, wordt gewerkt aan de wet waarin staat dat het legaal wordt om een bulk aan communicatie te analyseren, zonder dat daar door een rechter toestemming gegeven voor hoeft te worden. Ook benoemt de organisatie het feit dat er in Nederland wel wordt 'gekeken' naar etnische profilering door politie, maar dat concrete maatregelen uitblijven.

Al met al is er wereldwijd sprake van een zeer zorgelijke ontwikkeling, concludeert Amnesty. "De misleidende reactie van veel overheden op de bedreiging van de nationale veiligheid is het kapot maken van maatschappelijke organisaties, privacy en de vrijheid van meningsuiting.(..) Meer dan 70 jaar hard werk en vooruitgang zijn in gevaar."

Bijlage 3: Het Stembiljet

Stembiljet

Naam van de Partij:

Bijlage 4: Beoordeling LLB

Naam student	
Opleiding & Crebo-nummer	
Naam beoordelaar	
Handtekening beoordelaar	
Criteria	Beoordeling
1. Uit het portfolio blijkt inspanning voor alle kerntaken en alle werkprocessen. (Kwantiteit)	Voldoende Onvoldoende
2. Het portfolio bestaat uit authentiek eigen materiaal. Gekopieerde gedeeltes zijn voorzien van een bronvermelding. (Authenticiteit)	Voldoende Onvoldoende
3. Het portfolio geeft beschrijvingen van verschillende leer- en ervaringssituaties. (Variatie)	Voldoende Onvoldoende
4. Het portfolio geeft een helder beeld van de ontwikkeling van de student op het gebied van Loopbaan en Burgerschap. (Relevantie)	Voldoende Onvoldoende
5. Het portfolio beschrijft waar de student nu staat op het gebied van Loopbaan en Burgerschap. (Actualiteit)	Voldoende Onvoldoende
Toelichting	
Eindoordeel: Voldoende / Onvoldoende	
Voor een voldoende moet het portfolio aan alle criteria voldoen.	

Het beoordelingsformulier komt in het examendossier. Het resultaat wordt ingevoerd in e-TO.